

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

SLOVENSKÁ PO NOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA V NITRE

**FAKULTA EURÓPSKÝCH TMTÚDIÍ A REGIONÁLNEHO
ROZVOJA**

DIPLOMOVÁ PRÁCA

2008

Ján Karásek

**SLOVENSKÁ PO NOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA
V NITRE**

Rektor: prof. Ing. Mikuláš-Látka, PhD.

FAKULTA EURÓPSKÝCH VETNÝCH A REGIONÁLNEHO ROZVOJA

Dekan: prof. Ing. Dušan Húška, PhD.

**Analýza vývoja fivnostenského podnikania v podmienkach
Banskobystrického kraja**

Diplomová práca

Katedra regionálneho rozvoja

Vedúci katedry: doc. Ing. Mária Fáziková, CSc.

Vedúci práce: Ing. Eva Baláňová, PhD.

Ján Karásek

KARÁSEK, Ján: *Analýza vývoja fľivnostenského podnikania v podmienkach Banskobystrického kraja*. [Diplomová práca] / Ján Karásek. ó Slovenská po nohospodárska univerzita v Nitre. Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja; Katedra regionálneho rozvoja.- Vedúci práce: Ing. Eva Baláľová, PhD., 2008. 78s.

Diplomová práca je zameraná na analýzu fľivnostenského podnikania v podmienkach Banskobystrického kraja. Pozostáva z dvoch ástí, kde prvá je teoretická a druhá je analytická. V prvej ásti autor rozoberá problematiku regiónov ich rozvoja ako aj problematiku podnikania a podnikateľských subjektov. Druhá časť je obsahovejšia, kde je v prvom rade stanovený cieľ práce a parciálne ciele, následne je stanovená metodika práce, kde autor využíva matematicko-statistické metódy a analytické metódy. Za metodickou časťou nasleduje analýza vybraných ukazovateľov, ktoré autor zoskupil do piatich základných skupín. V každej skupine sa následne zameriava na stanovenie vhodných ukazovateľov a ich analýzu za referenčné obdobie 2004 až 2007. V závere sa autor orientuje na stručné zhrnutie práce a zároveň navrhuje možné odporúčania resp. opatrenia, ktorými by sa mohli riešiť problémové oblasti v jednotlivých podnikoch.

Kľúčové slová:

rozvoj, región, regionálny rozvoj, podnik, podnikanie, podnikateľská činnosť, podnikateľský subjekt, fľivnostenské podnikanie, fľivnostenské oprávnenia, fľivnostenský list, koncesná listina, fľivnostenský zákon, banskobystrický kraj

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[*Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features*](#)

PDF
Complete

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

ESTNÉ VYHLÁSENIE

estne vyhlasujem, že som diplomovú prácu vypracoval samostatne, a že som uviedol
všetku použitú literatúru súvisiacu so zameraním diplomovej práce.

Nitra

.....

Podpis autora práce

PDF
Complete

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

Touto cestou vyslovuje po akovanie pani Ing. Eve Baláľovej PhD., za pomoc,
odborné vedenie, cenné rady a pripomienky pri vypracovaní mojej diplomovej práce

Nitra

.....

Podpis autora práce

- A i. - a iné
- a pod. - a podobne
- EÚ - Európska únia
- napr. - napríklad
- PZ - policajný zbor
- resp. - respektíve
- SR - Slovenská republika
- t.j. - to je
- tzn. - to znamená
- Zb. - zbierka zákonov do 1.1.1993
- Z.z. - zbierka zákonov od 1.1.1993

.....	0
Úvod.....	9
1 Prehľad o súčasnom stave riešenej problematiky.....	10
1.1 Región a jeho základné charakteristiky.....	10
1.1.1 Regionálny rozvoj.....	13
1.1.2 Základné faktory regionálneho rozvoja.....	14
1.1.3 Klasifikácia regiónov podľa stupňa ich ekonomického rozvoja.....	16
1.2 Podnikanie a podnikateľ.....	18
1.2.1 Podnik.....	22
1.2.2 Formy podnikania.....	25
1.2.3 Možnosti podnikania fyzických osôb, firiem.....	28
1.2.4 Druhy firiem.....	29
2 Cieľ práce.....	32
3 Metodika práce.....	33
4 Výsledky práce.....	34
4.1 Podnikateľské subjekty.....	35
4.1.1 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2004.....	35
4.1.2 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2005.....	37
4.1.3 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2006.....	39
4.1.4 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2007.....	42
4.2 Úsek registrácie.....	44
4.2.1 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2004.....	44
4.2.2 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2005.....	46
4.2.3 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2006.....	48
4.2.4 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2007.....	50
4.3 Iné sledované ukazovatele na úseku registrácie.....	54
4.3.1 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2004.....	54
4.3.2 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2005.....	55
4.3.3 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2006.....	56
4.3.4 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2007.....	58
4.4 Úsek kontroly.....	59
4.4.1 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2004.....	59
4.4.2 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2005.....	60

	zhodnotenie vývoja za rok 2006	61
	zhodnotenie vývoja za rok 2007	63
4.5	Sankčné postihy	64
4.5.1	Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2004	64
4.5.2	Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2005	66
4.5.3	Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2006	67
4.5.4	Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2007	68
4.6	Zhodnotenie celkového vývoja za roky 2004 - 2007	70
5	Návrh na využitie poznatkov	72
6	Záver	75
	Použitá literatúra	76
	Zoznam príloh.....	78

Podnikanie na Slovensku je v prevládajúcej miere vykonávané formou malého a stredného podnikania. Rozvoj práve malého a stredného podnikania je dôležitým faktorom ekonomického rozvoja krajiny, pretože dnes tvorí podobne ako vo vyspelých krajinách najrozsiahlujúci a najväčší sektor hospodárstva. Vo vyspelých krajinách s trhovou ekonomikou plní malé a stredné podnikanie významnú a nezastupiteľnú úlohu.

Svojim rozvojom významne prispieva k revitalizácii ekonomiky a k zdravému ekonomickému vývoju krajiny. Tento sektor, ktorý má prívlastky flexibilný, pripravený reagovať na potreby trhu, nositeľ progresívnych technológií, akcelerátor zamestnanosti je na druhej strane veľmi zraniteľný hlavne slabou výkonnosťou práca, nestabilným právnym prostredím, nedostatkom rozvojových financií, ako aj nedostatkom manažérskymi skúsenosťami samotných majiteľov firiem a podnikateľov.

Zlepšenie je možné dosiahnuť len zavedením systémových zmien v prospech zlepšenia podnikateľského prostredia, pričom tieto zmeny musia byť v súlade s ekonomickým prostredím Európskej únie.

Ekonomika má svoje historické dedičstvo v rámci ktorého sa vyvíjala jej priestorová ekonomická štruktúra. Kým sa na jednej strane vytvárali podmienky pre koncentráciu ekonomických aktivít v regiónoch, ktoré podmienili rozvoj technickej a sociálnej infraštruktúry, na druhej strane vznikali tendencie k monoštruktúralnej a málo výkonnej ekonomickej štruktúre. To spôsobilo výrazné rozdiely v životných podmienkach obyvateľstva a vyvolalo jeho pohyb, ktorý sa negatívne prejavil v jednotlivých regiónoch.

Regióny predstavujú špecifické územné celky, ktoré majú svoju históriu, kultúru, etnické, ekonomické a iné osobitosti. Slabá rozvinutosť regiónu je výsledkom ujmy nielen na obyvateľstve a ekonomike, zároveň však nie je len záležitosťou vnútroregionálnou ale aj vecou celej krajiny. Zostalý región nevyužíva svoje pracovné, prírodné a ekonomické zdroje. Nevytvára dostatočnú ponuku ani dopyt po tovaroch, službách, práci a kapitály, čím sa vyraňuje z rastových procesov krajiny a znižuje jej rozvojový potenciál.

Rozhodujúcou sú vecou malého a stredného podnikania na Slovensku sú podnikatelia, ktorí podnikajú na základe živnostenského zákona resp. živnostenského oprávnenia. živnosť chápeme ako sústavnú podnikateľskú činnosť, ktorá je vykonávaná samostatne, vo vlastnom mene, pravidelne, na vlastnú zodpovednosť a za účelom dosiahnutia zisku. živnostenské podnikanie je fenoménom každej trhovej ekonomiky a je spravidlom jej správneho fungovanie.

V tejto kapitole diplomovej práce si zadefinujeme základné pojmy, ktoré sú spojené s témou diplomovej práce. Ide hlavne o porovnanie jednotlivých definícií na základe rôznych autorov. Medzi základné pojmy zaradíme podnikanie, podnikateľa, podnik a jeho členenie, flivnostenské podnikanie a pod. nesmieme však zabudnúť na regionálny rozvoj a jeho faktory.

1.1 Región a jeho základné charakteristiky

V odbornej literatúre sa stretávame s tým, že dochádza ku všeobecnej zhode v tom, že základnou jednotkou, na ktorú možno leniť priestor, je región. Regióny (oblasti) vznikajú spájaním prvkov, podsystemov priestorovej štruktúry do rozmanitých funkčných i hierarchicky usporiadaných územných celkov. Región možno teda charakterizovať ako dynamický prvok väčšieho celku (národného hospodárstva), ktorého veľkosť je daná intenzitou pôsobenia ekonomických síl.

Podľa **Buška, M. a kol. (1992)** možno oblasť definovať ako geograficky ohraničené územie, ktoré disponuje súborom kvantitatívnych a kvalitatívnych podmienok pre sformovanie diferencovaného územno-hospodárskeho a sociálneho podsystemu, v ktorom je vysoká intenzita ekonomických a sociálnych vnútorných väzieb, rozvíja optimálne väzby s inými územiaми a je schopné reprodukovať rastové potreby prevažne z vlastných zdrojov.

Podľa kritérií geografie chápe **Bušek, M. a kol. (1999)** región ako geograficky ohraničené územie, ktoré sa od ostatných odlišuje súborom prírodných daností, štruktúrou obyvateľstva a pod., podľa sociálnych kritérií možno regiónom chápať územnú jednotku, v ktorej prebiehajú základné flivotné funkcie obyvateľstva: bývanie, práca, vzdelávanie, záujmová činnosť, zdravotnícke a sociálne zabezpečenie atď.

Maier, G. - Tödling, F. (1998) pod regiónom nerozumejú jeden bod v priestore (miesto, lokalita), ale zoskupenie priestorových bodov. Územné celky sa spájajú do regiónov podľa dôležitých spoločných znakov, z ktorých následne vyplývajú kritériá pre vymedzenie regiónu a to:

ky do regiónov sa spájajú územné celky, ktoré majú spoločné
stnanosti, výška príjmov, priemysel, cestovný ruch),

- kritérium funkčnosti do regiónov sa spájajú územné celky, medzi ktorými je
veľká vzájomná závislosť (denná dochádzka do zamestnania, dochádzka za
nákupmi, dodávateľské siete, telefonické hovory).

Pri snahe vymedziť región je potrebné uplatniť širší prístup, nakoľko región možno
charakterizovať ako bohato štruktúrovaný celok, ktorý sa vyznačuje širokospektrálnymi
ekonomickými, geografickými, sociálnymi, kultúrnymi, historickými, národnostnými
a ďalšími znakmi. Pritom sa na pojem región možno pozerať z každého uvedeného hľadiska,
ktoré pri svojej dominantnosti len do určitej miery rešpektuje i ostatné znaky charakterizujúce
región.

Tvrdoš, J. a Hamalová, M. a Fiárska, E. (1995) z pohľadu špecificky ekonomického,
vymedzili základné znaky regiónu nasledovne:

- prírodno-geografické znaky, ktoré v značnej miere určujú dynamiku správania sa
regiónu ako subjektu,
- diverzifikovaná (rôznorodá) územná a hospodárska štruktúra podnikateľských
i verejných inštitúcií,
- vysoká intenzita vnútroregionálnych väzieb,
- optimálne väzby s regiónmi národného hospodárstva,
- schopnosť reprodukovať rastové potreby predovšetkým z vlastných zdrojov,
- spoločensko-nadstavbové znaky (história, kultúra a pod.)

alej ako uvádza tento autorský kolektív, ekonomický región ako každý systém
vzťahujúci sa zložitou vzájomnosťou vo vnútri i s okolím je potrebné riadiť a to predovšetkým
z dôvodov:

- zabezpečenie vyváženého sociálno-ekonomického rozvoja regiónov,
- zabezpečenie kvality života obyvateľov regiónu (bývanie, práca, oddych)
- vytváranie pracovných príležitostí a zabezpečenie ekonomického, sociálneho
a kultúrneho blahobytu, čím sa zrealizujú záujmy rôznych vrstiev a skupín
obyvateľstva, pričom sú tieto pracovné príležitosti situované na takých miestach,
kde sú optimálne využiteľné,
- starostlivosti o prírodné zdroje a ochranu životného prostredia,

nia priestoru ako potenciálneho zdroja ekonomického rozvoja

Podľa **Buška, M. (1992)** je región územný celok, ktorý je v hierarchii lokalizovaný medzi mestom a národným hospodárstvom. V podmienkach Slovenskej republiky predstavuje takúto úroveň okres. Medzi správne celky Slovenskej republiky patria okrem okresov obvody a kraje. Najväčší územný celok je územie republiky.

Pojem región sa podľa **Maiera, G. - Tödlinga, F. (1998)** používa v každodenných diskusiách, ako aj vo vedeckej literatúre. Predovšetkým môže opisovať tri veľmi odlišné druhy priestorových útvarov:

- subnacionálne územia, ktoré predstavujú miestkové územia jedného štátu,
- supranacionálne územia, ktoré predstavujú zoskupenia štátov,
- transnacionálne územia, ktoré tvoria miestkové územia dvoch alebo viacerých štátov, teda presahujú štátne hranice.

V daných prípadoch regióny zobrazujú priestorové rozdelenie odlišné od štátnej zvrchovanosti. Zatiaľ čo supranacionálne a transnacionálne regióny majú veľmi rôznu menu, colnú reguláciu, právny systém, subnacionálne regióny sa vyznačujú tým, že si tieto inštitúcie delia s ostatnými regiónmi štátu.

Región podľa **Hamalovej, M. a kol. (1996)** predstavuje geograficky ohraničenú územnú jednotku podľa určitých kritérií v postavení prioritných vystupujú sociálne kritériá, možno potom pod regiónom chápa územnú jednotku, v ktorej sa odohrávajú základné životné funkcie obyvateľstva.

Autorka sa stotožňuje s názorom poškého regionalistu K. Dziewoškého, kde rozlišujú tri typy regiónov a to v závislosti od uplatnenia rozdielnych prístupov k ich vymedzeniu:

1. región ako nástroj výskumu a priestorovej analýzy

Územie je vymedzené na základe rovnorodosti znakov, ide o homogénne regióny (územia s rovnakou ekonomickou aktivitou, ktoré zahŕňajú poľnohospodársku a priemyselné regióny), alebo môže ísť o tzv. nodálne regióny. Sú charakterizované ako komplex sídel, ktoré sú vzájomne prepojené prostredníctvom sídelného centra.

jednotka

autonómny podsystem, odlišuje sa od ostatných svojou špecifickou štruktúrou odvetví, štruktúrou vonkajších a vnútorných vzťahov ako aj územnou štruktúrou. Regióny existujú bez ohľadu na výskumy, úlohou vedy nie je formovať, ale poznať, identifikovať.

3. región ako nástroj aktivity

Nazýva sa aj funkčným regiónom, pretože plní konkrétnu funkciu v organizme štátu. Patria sem jednotky územnosprávneho členenia krajiny ako vyššie územné celky, obvody, okresy. Do tejto kategórie možno zaradiť aj typy programových regiónov.

1.1.1 Regionálny rozvoj

Základnými črtami rozvoja je to, čo popisuje proces orientovaný na určitý cieľ odohrávajúci sa v určitom priestore a v určitom čase. Pod rozvojom v najširšom zmysle budeme chápať rozšírenie ekonomického systému pri zmenených a progresívnych parametroch rastových faktorov, t.j. podľa **Tvrdoša, J. a Hamalovej, M. a Fiárskej, E. (1995)** rozvoj v sebe zahŕňa i inovácie, ktoré spôsobujú kvantitatívne zmeny ekonomického systému, ktorý má v sebe zabudovaný mechanizmus, nepretržite vytvára zmeny a prispôbovajú sa inováčným zmenám.

Meier, K. a Tyroky, J. (2000) definujú regionálny rozvoj ako cieľavedomé zhodnocovanie územia. Môže ísť o zámernú zmenu spôsobu využívanie územia a stavieb nachádzajúcich sa v ňom, alebo môže ísť o intenzitu využívanie územia tak, aby sa zvýšil úžitok. Nie každá investícia prináša na území však vedie k jeho skutočnému zhodnoteniu. Záleží na tom, či bude dopyt po využití územia, ktoré je investíciou do regionálneho rozvoja ponúkané. Preto je potrebné, aby investíciám do regionálneho rozvoja predchádzala analýza súčasných a budúcich trhových potenciálov a trhových podmienok v mieste potenciálnej investície a pre potenciálne využitie.

Tvrdoš, J. a Hamalová, M. a Fiárska, E. (1995) vymedzili nasledovné subjekty, ktoré sa zúčastňujú na regionálnom rozvoji:

- komerčné subjekty, ktoré sledujú investíciou do regionálneho rozvoja vlastný zisk alebo iný úžitok, ich rozhodovanie je výsledkom ekonomickej kalkulácie,

pri svojom rozhodovaní by sa mali riadi hlavne obecnou
vý-ením celkového blahobytu danej komunity (obce, regiónu),

- neziskové subjekty ó svojim rozhodovaním sledujú –pecifické ciele a predstavujú tretí sektor,
- iné subjekty ó patria sem vlastníci pozemkov, finan né in-titúcie, banky, pois ovne, realitné kancelárie, pozemkoví makléri, odhadcovia cien nehnute ností, právni poradcovia, stavebné podniky, dodávatelia stavebných prác, projektanti stavieb, nájomníci, uffiávatelia a pod.

1.1.2 Základné faktory regionálneho rozvoja

Kafldý región pod a **Maiera, G. - Tödlinga, F. (1998)** disponuje zdrojmi, ktoré majú dvojaký charakter a pôsobia ako faktory rozmiest ovania alebo ako faktory regionálneho rozvoja. Rozmiest ovanie a regionálny rozvoj sú navzájom prepojené procesy. Formou ich zjednotenia je racionálne priestorové usporiadanie. Zdroje a iné javy, ktoré sa nachádzajú mimo regiónu a vplývajú na jeho rozvoj predstavujú vonkaj-ie podmienky regionálneho rozvoja.

Ako hovoria **Bu ek, M. a kol. (1999)** ekonomický potenciál daného regiónu predstavuje spolupôsobenie v regióne sa nachádzajúcich udských zdrojov, kapitálu a prírodných daností za ú elom výroby produkcie a poskytovania sluffieb. Môfle by charakterizovaný vybavenos ou regiónov fixným kapitálom, podielom regiónov na investí nom majetku, mierou investícií v regióne, priamymi zahrani nými investíciami, reálnym a potenciálnym HDP v regióne.

Spomínaní autori sa zhodujú v tom, fle základným vyjadrením economickej výkonnosti regiónu je hodnota HDP na obyvate a vytvoreného v regióne. Economická výkonnos regiónu zvy ajne súvisí s jeho podielom na tvorbe HDP s po te nezamestnaných v národnom hospodárstve.

Regionálne vnútorné zdroje a vonkaj-ie podmienky (napr. hospodárska politika) vystupujú ako faktory regionálneho rozvoja. **Hamalová, M. (1996)** zvädza základné faktory rozvoja nasledovne:

1. prírodné zdroje a flivotné prostredie

ve mi lí-ia v prírodných zdrojoch, ktoré vlastní. Je to dané miestore. **Ivani ková, A. (1998)** tvrdí, že prírodno-geografické podmienky majú v rozvoji regiónov zvláštny význam. Ovplyvujú ekonomický rozvoj tým, že vytvárajú podmienky pre lokalizáciu ekonomických činností vplyvajú na formovanie sídelnej štruktúry a ovplyvujú spôsob života obyvateľov regiónu. Medzi takéto podmienky patria: rozloha územia, geologické, geografické a orografické pomery, klimatické pomery, vodné pomery, vegetácia a živočíšstvo.

Autorka alej poukazuje na podnikateľské aktivity, ktoré v regióne neprinášajú len úžitky, ale im aj škodia. Rozmiestnenie podnikateľských aktivít sa z hľadiska životného prostredia skúma za účelom územia a ich pôsobením na jednotlivé zložky životného prostredia (flóra, fauna, ovzdušie, voda, hluk a pod.)

2. obyvateľstvo a pracovné zdroje

Maier, G. - Tödling, F. (1998) tvrdia, že medzi základné demografické charakteristiky obyvateľstva regiónu patria: počet obyvateľov a jeho základné kategórie, dynamika vývoja obyvateľstva, demografická štruktúra obyvateľstva, dynamika pohybu obyvateľstva a domácností a ich štruktúra.

S ich názorom sa stotožňuje aj **Hamalová, M. (1996)** a dodáva, že dynamika vývoja počtu obyvateľov regiónu nadväzuje na stav obyvateľov v regióne a z hľadiska budúceho rozvoja regiónu patrí medzi veľmi dôležité ukazovatele. Autorka hovorí, že dynamiku charakterizuje prírastok, úbytok, alebo stagnácia obyvateľstva. Dôležité je pritom sledovať, či k týmto javom dochádza prirodzeným, alebo iným spôsobom, predovšetkým migráciou. Jedným z najdôležitejších javov v regióne je presun pracovných síl, ktorý môžeme deliť na dennú dochádzku a migráciu. Rozdiel je v tom, že denne dochádzajúci pracovníci menia svoje miesto len dočasne, aby mohli v inom regióne pracovať, zatiaľ čo pri migrácii ide o presťahovanie sa z bydliska z jedného regiónu do iného.

3. kapitál

Podľa **Maiera, G. - Tödlinga, F. (1998)** štruktúra kapitálovej vybavenosti patrí medzi najdôležitejšie charakteristiky regiónu. Presun kapitálu medzi regiónmi môže prebiehať rôznymi spôsobmi. Presunom kapitálu do iného regiónu sa konjunktúrne zmeny tohto regiónu

ento kapitál pochádza, takže nepriaznivý hospodársky vývoj
ál ovplyv uje produk né aktivity ako aj vybavenos regiónu
infra-štruktúrou.

4. ekonomické innosti a podmienky rozvoja regiónov

Hamalová, M. (1996) klasifikuje ekonomické innosti ako tri základné innosti a to:

- produk né ó výrobné innosti
- sociálna vybavenos (bývanie, kultúrno-spolo enské aktivity, vybavenos sídiel, turistika, oddych,..)
- technická vybavenos ó predmety a prostriedky komunikácie a siete v naj-ir-om slova zmysle.

1.1.3 Klasifikácia regiónov pod a stup a ich ekonomického rozvoja

Rôzne prírodno-geografické podmienky, vybavenos regiónov, rôznorodos jeho potenciálu a pôsobenie loveka má za následok nerovnomerný ekonomický rozvoj v jednotlivých regiónoch. Existuje viacero typových klasifikácií regiónov pod a ich ekonomickej úrovne.

Pod a ekonomickej úrovne lenia **Bu ek, M. a kol. (1999)** regióny na rozvinuté a problémové. Ťštruktúra ekonomických a mimo ekonomických inností v rozvinutom regióne a jeho väzby medzi regiónmi vytvárajú predpoklady pre rozvoj s cie om uspokoji potreby obyvate ov regiónu na úrovni. Tieto regióny nevyžadujú osobitné regionálno-politické opatrenia -tátu. Pri problémových regiónoch ide o stav, ke sa v dôsledku historického vývoja n a mimoekonomických podmienok dostali do situácie, ktorá vyžaduje osobitnú pozornos regiónu, -tátu, alebo nadnárodných organizácií.

Každý región má pod a **Hamalovej, M. (1996)** ur ité predpoklady na to, aby sa mohol vyvíja smerom k svojej prosperite, alebo naopak k svojmu úpadku. Tieto predpoklady spôsobujú nerovnosti medzi regiónmi. Rozvinuté regióny, ktoré aj v aka svojej aktívnej ekonomickej innosti a usilovnosti pri ahujú nové innosti, ktoré vytvárajú aktívne prostredie pre investí nú aktivitu, vytvárajú zdroje pre modernú technickú a ob iansku -štruktúru, ktorá ich posúva k stále vy-ěj prosperite. Na druhej strane sú to zaostalé regióny s mnofstvom

robnou základou, nerozvinutou infra-štruktúrou a podobnými
a investície nehnú a sú tak odsúdené na ešte väčší úpadok.

Typy problémových regiónov na Slovensku charakterizuje **Marcin in, A. (2002)** nasledovne:

- regióny s neperspektívnymi výrobnými štruktúrami, s hospodársko-technicky zastaranou štruktúrou výroby a nízkou kvalitou služieb,
- mono-štruktúrne a monofunkčne zamerané regióny závislé od jedného veľkého podniku, alebo menšieho množstva malých podnikov z toho istého priemyselného odvetvia,
- regióny poznamenané konverziou zbrojárenského priemyslu,
- prihraničné regióny,
- regióny s významným podielom poľnohospodárskej produkcie,
- regióny s nízkym podielom ekonomicky aktívneho obyvateľstva a s nízkou vzdelanostnou štruktúrou, alebo regióny s výrazne mladým obyvateľstvom, prípadne regióny s vysokým zastúpením problémových sociálnych skupín.

Maier, G. - Tödling, F. (1998) rozdelujú regióny z hľadiska ich povahy do štyroch skupín:

- zaostávajúce regióny – o hlavné problémy týchto regiónov, autori považujú podpriemerné vybavenie výrobnými faktormi, podpriemerný HDP na obyvateľa, nízka miera dôchodkov obyvateľov a nízka úroveň využívania prírodných zdrojov,
- štruktúrne slabé regióny – štruktúra ich ekonomickej činnosti bola založená na tradičných činnostiach, resp. odvetviach – ťažba rúd, spracovanie surovín, ťažké strojárstvo a pod., v týchto regiónoch je potrebné modernizovať zastaralú ekonomickú štruktúru a ofíviť ju,
- prekrvené regióny – o v tomto type regiónov autori poukazujú na ekonomickú činnosť, ktorá je koncentrovaná do jadra regiónu, nadmerná koncentrácia vedie k rastu nákladov na občiansku a technickú infra-štruktúru a na udržiavanie vhodných životných podmienok pre obyvateľstvo, pričom sa dá ťažko zachovať kvalitné životné prostredie,
- otvorené regióny – o zohrávajú kľúčovú úlohu v ekonomike krajiny, sú schopné sa prispôbiť zmeneným podmienkam na trhu tovarov, služieb a práce, pričom

ni ných investorov a reprezentujú ich najmä metropolitné

Podľa Charty európskeho regionálneho plánovania, ako uvádza **Tvrdo, J. a Hamalová, M. a Fiárska, E. (1995)**, ktorá reprezentuje európsky štandard regionálnej politiky, sú regióny rozdelené nasledovne:

- vidiecke regióny, ktorých ekonomickú silu vytvára poľnohospodárstvo a potravinárstvo,
- mestské regióny predstavujú centrá ekonomického rastu, v ktorých neúmerne koncentrovanosť obyvateľstva môže spôsobiť nesúlad medzi ekonomickými a ekologickými kritériami,
- horské regióny sú prírodného charakteru, často zaostávajú a v záujme ich zachovania je v nich potrebné podporovať cestovný ruch,
- pohraničné regióny sú v oblastiach, v ktorých je potrebné riešiť prepojenie technickej infraštruktúry, rozvoj kultúrnych kontaktov a rozvoj hospodárskej spolupráce,
- upadajúce regióny sú regióny v ktorých sa dlhodobo nereagovalo a čo sa prejavilo v ich upadajúcej infraštruktúre, úpadkom pracovného potenciálu a ekonomických aktivít, ich oživenie predpokladá modernizáciu infraštruktúry a reštrukturalizáciu ekonomiky,
- štruktúrne slabé regióny sú to regióny, v ktorých neboli vypracované nosné odvetvia, ich zaostávanie bolo spôsobené historickými dôvodmi, problémy je potrebné riešiť cez regionálnu politiku,
- pobrežné oblasti a ostrovy sú to oblasti, ktoré si vyžadujú osobitnú starostlivosť s ohľadom na rozvoj hromadnej turistiky.

1.2 Podnikanie a podnikateľ

Pod pojmom podnikanie rozumie Obchodný zákonník sústavnú činnosť vykonávanú samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku.

Ako zdôrazňuje **Bezák, L. (1995)**, podnikanie podľa zákona o firmovom podnikaní je definované v zhode s Obchodným zákonníkom, avšak je definované širšie, tzn. ,

konávaná samostatne podnikate om vo vlastnom mene a na
n dosiahnutia zisku za podmienok stanovených flivnostenským
zákonom.

Podnikanie **Bielik, P. (1995)** charakterizuje ako innos , ktorou uspokojujeme cudzie potreby, pri om sa v-ak snažíme o dosiahnutie zisku a tak uspokoji aj vlastné potreby. Podnikanie je innos riskantná, každý nie je schopný a ochotný podnika a by podnikate om.

Goroza, V. - Kretter, A. (1993) venujú ve kú pozornos vytváraniu efektívnej podnikate skej klímy, ífle podmienkam, v ktorých sa podnikate ská innos realizuje. Táto klíma je výsledkom uplat ovania vhodných podnikate ských programov ako aj stratégií a metód uplat ovaných pri získavaní kapitálu na podnikate skú innos . Popisujú a objas ujú zásady podnikate skej etiky a diplomacie. Uvádzajú hlavné poffiadavky kladené na podnikanie a prí iny jeho úspe-nosti.

Podnikanie teda charakterizujú ako akúko vek tvorivú innos , ktorá v rámci platných legislatívno-právnych noriem prispieva k dosiahnutiu vopred stanoveného cie a. Títo autori alej uvádzajú pojem podnikavos , ktorý chápu ako genetickú vlohu loveka. Z psychologického h adiska je chápaná ako vnútorná kvalita udí, zalofená na schopnosti myslenia a následného uplat ovania pri dosahovaní stanoveného cie a.

apek, A. (1990) uvádza, fle k objektívnym predpokladom, ktoré stimulujú podnikanie v trhovej ekonomike patrí slobodná a otvorená ekonomika umofl ujúca rovnaký prístup k vyuffivaniu podnikate ských príleffitostí, pevné záruky vlastníckych práv a dlhodobá stabilita takto charakterizovaného in-titucionálneho rámca. Je to schopnos objasni í zámerne vytvori a v nadväznosti aj efektívne vyuffi príleffitosti, ktoré vznikajú na základe interakcie podnikate ského subjektu a podnikate ského prostredia.

K subjektívnym predpokladom podnikania patria najmä individuálne vlastnosti na uskuto ovanie ur íteho druhu podnikania. Závisia do zna nej miery od jednotlivcov, ich pripravenosti, schopnosti, ale aj motivácie na podnikaní. Jednotlivec ó podnikate ó by mal ma ur ítú osobnostnú charakteristiku, ktorá je prejavom jeho vlastných dispozícií na podnikanie. Osobnostnú charakteristiku mofno vyjadri na základe -pecifických t podnikate a: potreby presadi sa, získa prirodzenú autoritu afl prevahu, schopnos rie-i

podľa ad na budúcnosť, snahu stanovovať si národné ciele

Podnikateľský subjekt podľa **Gorozu, V. - Krettera, A. (1993)** je fyzická osoba, alebo právnická osoba, ktorá disponuje po inovými zdrojmi, t.j. kapitálom potrebným k podnikateľskej inosti, príslušnými právomocami a kompetenciami k podnikaniu. Podnikateľský subjekt definujú ako jeden z rozhodujúcich faktorov podnikateľskej inosti ako nositeľa a tvorivého potenciálu i podnikateľských stratégií.

Podstatou podnikania je samotné rozhodovanie o odbore podnikania (o vyrábať, aké služby poskytovať), o forme podnikania (rozhodnutie, či bude podnik súkromne alebo formou kapitálovej spoločnosti), rozhodnutie o umiestnení podniku, jeho organizácii, miere použitia cudzieho kapitálu, o rozdelení hospodárskeho výsledku, rozdelení rizika a pod. (**Chodasová, A. a Bujnová, D., 1996**)

Chodasová, A. - Bujnová, D. (1996) tvrdia, že účelom podnikania je predovšetkým zväčšenie majetku, čo je možné dosiahnuť rôznymi spôsobmi. Najčastejšie tak, že sú uspokojované potreby cudzích osôb výrobou tovaru, alebo poskytovaním služieb. Podnikanie, tak ako iní mnohí autori, definujú podľa Obchodného zákonníka ako sústavnú inos vykonávanú podnikateľom samostatne vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom zisku.

Ilková, Z. - Bandlerová, A. (2004) hovoria, že sústavnú inos nemožno rozumiť ako nepretržitú inos, pretože sa môže vykonávať buď sezónne (prevádzkovanie plavárne, cukrovaru a pod.) alebo pri určitých príležitostiach (na trhoch, veľtrhoch a pod.). Tvrdia, že základnou črtou sústavnosti je určitá dlhodobou udržiavaná profesionalita tejto inosti, ktorá má charakter povolania a viazaná na trvanie príslušného podnikateľského oprávnenia a udržiavanie kvalifikačných a vecných podmienok pre daný rozsah podnikania.

Samostatné vykonávanie definujú ako organizovanie inosti podnikateľom nezávisle od iných osôb tým, že si sám zabezpečuje prostriedky na svoju podnikateľskú inos a nie je osobne podriadený svojim obchodným partnerom.

Výsledky svojej inosti realizuje zmluvnou formou, teda predajom výrobkov, resp. poskytovaním služieb. Konanie pod vlastným menom chápu ako konanie podnikateľa a v právnych vzťahoch pri vykonávaní podnikateľskej inosti pod svojim obchodným menom.

uvu je zná-anie podnikate ského rizika a v prípade poru-enia celým svojim majetkom.

Pod a **Ilkovej, Z. - Bandlerovej, A. (2004)** je dosiahnutie zisku hlavným motívom podnikania. Skuto nos , fe v danom prípade nebolo dosiahnutie o akávaného zisku uspokojené, nemení ni na tom, fe ide o podnikanie, ako aj pri strate.

Majer ík, A. (2000) uvádza, fe podnikaním sa rozumie samostatná sústavná innos realizovaná podnikate om pod vlastným menom a na vlastnú zodpovednos za ú elom dosiahnutia zisku a aby -lo o podnikanie, musia by v-etky tieto znaky dosiahnuté sú astne. Z uvedeného vyplýva, fe podnikanie nie je príleflitostne vykonávaná innos .

Podnikanie **Toma-ín, M. (1994)** definuje opä na základe Obchodného zákonníka. Poukazuje v-ak na to, fe aj ke hlavným motívom podnikania sa stáva dosiahnutie zisku, nemusí by úrove miery zisku rozhodujúca. Má vychádza zo stratégie podnikania a zo stup a dosahovanej efektívnosti podnikania.

Podnikate om je pod a **Ilkovej, Z. - Bandlerovej, A. (2004)**:

- každá osoba zapísaná v obchodnom registri, pri om treba bra do úvahy, ktoré osoby sú povinné a ktoré sa môžu zapísa do obchodného registra. Povinné zapísa sa do obchodného registra sú v-etky obchodné spoločnosti, družstvá, iné právnické osoby, o ktorých to ustanovuje zákon, zahrani né fyzické i právnické osoby, organiza né zloflky podnikov a podnikov zahrani ných osôb. Do obchodného registra sa môžu zapísa fyzické osoby s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktoré sú podnikate om na vlastnú fiados , alebo ak tak ustanovuje osobitný zákon,
- osoba, ktorá nie je zapísaná v obchodnom registri, ale podniká na základe fiivnostenského oprávnenia pod a fiivnostenského zákona,
- osoba, ktorá podniká na základe iného ako fiivnostenského oprávnenia pod a osobitných právnych predpisov,
- fyzická osoba, ktorá vykonáva po nohospodársku výrobu, evidovaná pod a osobitných predpisov (samostatne hospodáriaci ro ník),

autorov.

Pod a Obchodného zákonníka je podnikateľom:

- osoba zapísaná v obchodnom registri,
- osoba, ktorá podniká na základe fiivnostenského oprávnenia,
- osoba, ktorá podniká na základe iného ako fiivnostenského oprávnenia pod a osobitných predpisov,
- fyzická osoba vykonávajúca po nohospodársku výrobu, ktorá je zapísaná v evidencii pod a osobitného predpisu

Chodasová, A. - Bujnová, D. (1996) podnikateľom nazývajú osobu, alebo spoločnosť, ktorá podniká. Pojem podnikateľ sa vyskytoval už v 18. storočí v prácach francúzskych autorov. Prvými autormi, ktorí tento pojem zaviedli do literatúry boli **R. Cantillon** (1680 – 1734) a **J. B. Say** (1767 – 1832).

R. Cantillon rozlišoval dve skupiny ľudí:

- podnikateľov, ktorí žijú v stálej neistote a
- tzv. námedzných ľudí so zaisteným stálym príjmom.

J. B. Say kladol dôraz predovšetkým na rozváňnosť podnikateľa, ktorý pôsobí v prostredí rizika. Tvrdil, že podnikateľ využíva výsledky vedy a skúsenosti iných, získava neustále nové poznatky a prikazuje svojim podriadeným ako ich majú využívať.

Tomašín, M. (1994) definuje podnikateľský subjekt ako hospodársku jednotku s právnou subjektivitou, ktorá vykonáva podnikateľskú činnosť pod a vybraného predmetu podnikania za účelom dosiahnutia poľadovanej úrovne ekonomickej prosperity.

1.2.1 Podnik

Podnik je hospodárska jednotka, ktorá má ekonomickú samostatnosť a právnú subjektivitu. Podnik sa slobodne rozhoduje o druhoch a množstve svojich výrobkov

zdrojov, kde kombinuje a využíva výrobné faktory tak, aby o
splnený cie .

Miera ekonomickej samostatnosti i právnej subjektivity je pre rôzne podniky rôzna, do roku 1989 na-ím podnikom obidve charakteristiky chýbali. V podniku dochádza k spojeniu vecných a osobných inite ov výroby.

Podnikom sa pod a Obchodného zákonníka rozumie súbor hmotných, ako aj osobných a nehmotných zlofiiek podnikania. K podniku patria veci, práva a iné majetkové hodnoty, ktoré patria podnikate ovi a slúfia na prevádzkovanie podniku alebo vzh adom na svoju povahu majú tomuto ú elu slúfi .

Pri istej abstrakcii možno definova podnik ako právne, ekonomicky a organiza ne vymedzenú formu usporiadania výroby, obchodu i slufieb **Belica, M. (2001)**. Autor alej tvrdí, fe podnikate ské úsilie podniku je motivované snahou dosiahnu podnikate ský zisk a zabezpe i likviditu. Existujú v-ak prekáfky brániace tomuto úsiliu, ktoré leníme na vnútorné a vonkaj-ie.

Medzi vnútorné prekáfky zara ujeme predov-etským podnikate ské riziko a likviditu.

Vonkaj-ie prekáfky sú autorom charakterizované ako prekáfky, ktoré vyplývajú z tvorby a regulácie finan ných vz ahov, ktorými sú podniky prepojené s jednotlivými zlofkami finan nej sústavy, ktorých kvantitu ani kvalitu nemofno zo strany podniku ovplyvni .

Ako uvádza **Goroza, V. (2000)**, podnik je forma podnikate skej innosti, v rámci ktorej dochádza k cie avedomému spájaniu hmotných, finan ných i udských zdrojov v jednej výrobn-organiza nej jednotke s uzatvoreným obratom hodnoty a s cie om produkova úfiitkové hodnoty jednak pre potreby trhu, jednak pre uspokojovanie vlastných potrieb.

Úlohou podnikov, ako najmen-ích technicko-organiza ných a hospodárskych jednotiek národného hospodárstva, je vyrába tovar, resp. poskytova slufby pre uspokojovanie potrieb udí. S touto úlohou sú spojené tri základné otázky, ktorými sa musí kaľdý podnik zaobera :

- Aké ciele má podnik v podnikate skej innosti dosiahnu ?
- Aké prostriedky a v akom rozsahu potrebuje daný podnik na dosiahnutie svojich cie ov?

to ciele dosiahnu?

Podnik je v Obchodnom zákonníku definovaný ako súbor hmotných ako aj osobných a nehmotných zlofliek podnikania.

Podnikom sa rozumie určitý celok podnikateľskej inosti vykonávanej v rámci jedného podnikateľského subjektu (Ilková, Z. & Bandlerová, A., 2004). Z uvedeného vyplýva, že podnik je tvorený podnikateľom jednotne organizovanými inosami vykonávanými za účelom dosahovania zisku.

Organizačná zloflka v zmysle Obchodného zákonníka predstavuje odtepný závod, alebo iný organizačný útvar podniku. Odtepný závod sa zapisuje do obchodného registra a pri jeho prevádzkovaní sa používa obchodné meno príslušného podnikateľa a to s dodatkom, že ide o odtepný závod.

Podobne ako odtepný závod, aj iný organizačný útvar má obdobné postavenie, za predpokladu, že sa zapisuje do obchodného registra.

Podnik je základným článkom manažmentu, v ktorom nastáva trvalé spojenie pracovných síl a investičného majetku v jednej organizačnej jednotke pri uzavretom obraťte hodnoty za účelom tvorby tovarov a zisku (Maleják, A., 2000).

Podľa autora musí podnik spĺňať nasledovné znaky:

- právna subjektivita,
- majetková samostatnosť,
- majetková zodpovednosť,
- ekonomická samostatnosť,
- právna registrácia, t.j. zápis do obchodného registra.

V podniku sa realizuje každá podnikateľská inos, ktorá má organizovanú formu. Tento predpoklad však vyžaduje vo nejšiu interpretáciu pojmu šzápis do obchodného registra. Vlastné podnikom sú organizačné jednotky, ktoré:

- podnikajú na základe Obchodného zákonníka,
- podnikajú na základe flivnostenského zákona,
- podnikajú na základe iného než flivnostenského oprávnenia,
- prevádzkujú po nohospodársku výrobu.

stáva názor, že v podniku platí jednota cieľov ako aj funkcií. Každá funkcia má svoj cieľ, musí zaniknúť. Dosiachnutie cieľa a je podmienené jeho funkciami, ktoré na jednej strane bližšie charakterizujú daný cieľ a na strane druhej ukazujú a odhadujú jeho pripravenosť a cesty ako sa k cieľu prepracovať. Funkcie tvoria základ dynamiky a cieľov správania príslušného podniku.

Medzi hlavné funkcie, ktoré podnik realizuje patria: ekonomická, finančná, obchodná, výrobná, ochranná, ekologická a sociálna.

Podnik podľa **Uramovej, M. (1999)** plní predovšetkým tieto funkcie:

- podnikateľská funkcia – podnik sa rozhoduje o, ako a pre koho vyrába a jeho základným cieľom je maximalizácia zisku,
- výrobná funkcia – ide o produkciu statkov alebo služieb, t.j. transformáciu výrobných faktorov na finálne výrobky, podnik pridáva pridanú hodnotu,
- vedecko-technická funkcia – podnik neustále vyvíja nové poznatky a technológie vo výrobe,
- ekonomická funkcia – je daná produktmi ocenenými trhovými cenami – kalkulácie nákladov a výnosov,
- obchodná funkcia – realizácia výrobkov a služieb na domácom alebo zahraničnom trhu,
- zahranično-integračná funkcia – každý podnik vstupuje do vzťahu s inými podnikmi, uskutočňuje dovoz a vývoz, potrebuje mať informácie o zahraničných trhoch,
- sociálna funkcia – ide o uspokojovanie potrieb zamestnancov – stabilita zamestnania, odmeňovanie, ochrana pracovného prostredia. Ale aj mimo firmy – sponzoring, charitatívne akcie a príspevky nadáciám.

1.2.2 Formy podnikania

Podniky je možné členiť podľa viacerých hľadísk. Podľa veľkosti môžeme členiť podniky na veľké, stredné a malé, pričom kritériom sú počet zamestnancov, veľkosť investovaného kapitálu, ročný obrát alebo rentabilita.

tvoria vo vyspelých ekonomikách afl okolo 90% podnikov. Ich priemere 50-60%. Ich hlavnou výhodou je, že sú dynamické, pružne reagujú na zmenu podmienok na trhu a sú nositeľmi technického pokroku.

Veľké podniky sú podniky s viac ako 500 zamestnancami, vznikajú ako výsledok horizontálnych a vertikálnych fúzií. Niekedy dochádza k tvorbe konglomerátnej fúzie, a k spájaniu podnikov formou ústavných spoločností (korporácie), alebo formou holdingových spoločností.

Podľa predmetu činnosti delíme podniky na výrobné a nevýrobné, podľa formy vlastníctva ide o štátne, súkromné, zmiešané a municipálne podniky a podľa organizačno-právnej formy existujú podniky jednotlivcov, partnerstvá (spoločnosti) a družstvá.

Okrem toho podniky delíme na súkromné a verejné (štátne, obecné). Podniky rozlíujeme tiež ziskové (zapísané v obchodnom registri), neziskové (rozpočtové a príspevkové organizácie) a fyzické osoby a právnické osoby.

Hovoríme tiež o medzinárodných podnikoch (založených spoločne domácou a zahraničnou fyzickou osobou alebo právnickou osobou) a zahraničných podnikoch (založené a kontrolované zahraničnou fyzickou osobou alebo právnickou osobou).

Z hľadiska tejto diplomovej práce je pre nás zaujímavé členenie podľa právnej formy, kde ako uvádza **Goroza, V. (2000)**, môžeme podniky deliť na podniky jedného majiteľa (súkromné a štátne), spoločnosti a družstvá. Spoločnosti sa delia na osobné a kapitálové.

Goroza, V. (2000) alej definuje súkromný podnik ako najrozšírenejšiu právnu formu v podnikateľskej sfére. Patria sem predovšetkým obchody a menšie remeselnícke podniky. Medzi osobné spoločnosti zaradíme podľa obchodného práva verejné a komanditné spoločnosti, ktoré predstavujú spojenia osôb.

V popredí stoja osobnosti jednotlivých spolumahajiteľov, ktorí nesú práva a povinnosti spoločnosti a aktívne sa zúčastňujú na riadení spoločnosti. Akciovú spoločnosť a spoločnosť s ručením obmedzeným radia medzi kapitálové spoločnosti. Družstvá, zvláštna forma podnikania, sú svojpomocným spoločenským zväzkom neuzavretého počtu osôb s cieľom podnikať.

Podľa **Kováčiku, M. (1992)** rozoznávame tri hlavné formy podnikateľských organizácií: firma jednotlivca, partnerstvo a korporácia. Firmu jednotlivca charakterizuje ako

inotlivcom, ktorý robí v-ety rozhodnutia samostatne, dostáva
sie plnú finan n-ú zodpovednos za prípadné straty. Tento typ
firmy nachádzame hlavne v maloobchode a službách.

Pod pojmom partnerstvo rozumieme, ako uvádza **Kov-ka, M. (1992)** spoločnosť s ru ením neobmedzeným. Je organiza nou formou podnikania, ktorej vlastníkom sú dve alebo viaceré osoby ó partneri, ktorí robia v-ety obchodné rozhodnutia, podie ajú sa na zisku resp. stratách na základe dohody.

Korporáciu chápe ako formu podnikateľskej organizácie, ktorej vlastníkom je počet akcionárov (ú astinárov). Korporácia je právnická osoba a vzniká na základe zákonov príslušného štátu. Na jej založenie sú potrebné stanovky (charta) korporácie podľa príslušných zákonov, v ktorých musí byť uvedený predmet podnikania ako aj detailné špecifikácie spôsobov riadenia a financovania činností firmy. Korporácia je vo vlastníctve akcionárov, ú astinárov, ktorí si svoj podiel v nej zadovážili kúpkou akcií (ú astín).

Medzi iné typy podnikania radí družstvá, t.j. svojpomocné podnikateľské formy, ktoré združovaním hospodársky napomáhajú svojim členom. Rozoznávame tri hlavné typy družstiev: výrobné družstvá, spotrebné družstvá a úverové družstvá.

Podľa **Tomaš-ína, M. (1994)** nadväzuje uplatňovanie právnych foriem podnikateľských subjektov na existujúce právne úpravy, hlavne na Obchodný zákonník a Zákon o flivnostenskom podnikaní.

Obchodné spoločnosti majú na realizáciu podnikateľskej činnosti svoje osobitné právne formy, medzi ktoré radíme:

- verejnú obchodnú spoločnosť ,
- komanditnú spoločnosť ,
- spoločnosť s ru ením obmedzeným,
- akciovú spoločnosť .

Družstvo predstavuje osobitnú právnu formu podnikateľského subjektu, ktorá je špecifická tým, že sa zakladá hlavne na podnikanie, no družstvo môže byť zamerané tiež na zabezpečenie hospodárskych, sociálnych, prípadne iných potrieb záujmov svojich členov.

nia fyzických osôb, fivnosti

Ako uvádzajú **Goroza, V. - Kretter, A. (1993)** podnikanie fyzických osôb predstavuje jednu z najjednoduchších foriem aktivovania kreativity v hospodárskej inosti.

Rozdeľujú inos fyzických osôb do troch podnikateľských iností:

- fivnostenské podnikanie fyzických osôb,
- podnikanie fyzických osôb registrovaných v obchodnom registri,
- formy malého podnikania.

Malej ík, A. (2000) rozlišuje tieto skupiny podnikateľských osôb:

- osoby podnikajúce na základe fivnostenského oprávnenia,
- osoby podnikajúce pod a zvláštnych predpisov,
- fyzické osoby prevádzkujúce po nohospodársku výrobu,
- osoby zapísané v obchodnom registri.

Do skupiny osôb podnikajúcich na základe fivnostenského oprávnenia patria najmä fyzické osoby, ktoré sú oprávnené podnikáť na základe fivnostenského oprávnenia a nepodliehajú povinnosti zápisu do obchodného registra. Do tejto skupiny spadajú aj právnické osoby, ktoré realizujú svoju podnikateľskú inos na základe fivnostenského oprávnenia, napr. príspevkové organizácie, cirkevné, občianske združenia a pod.

Do skupiny osôb podnikajúcich pod a zvláštnych predpisov patria okrem právnických osôb aj fyzické osoby, ktoré podnikajú touto formou. Sú to predovšetkým lekári, audítori, advokáti a pod.

Skupinu fyzických osôb prevádzkujúcich po nohospodársku výrobu tvoria samostatne hospodáriaci roníci, ktorí podnikajú za podmienok stanovených zákonom o súkromnom podnikaní občanov.

V nadväznosti na pojem podnikanie v Obchodnom zákonníku, je vymedzený pojem fivnos v zákone o fivnostenskom podnikaní. fivnostenský zákon pod fivnosou rozumie inos prevádzkovanú samostatne vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť a za účelom dosiahnutia zisku a za podmienok ustanovených týmto zákonom.

Podľa **Tomašína, M. (1994)** je fivnostenské podnikanie jedným z možných prístupov k podnikaniu. Má osobitý význam, pretože sa zameriava hlavne na rozvoj malého

a má sta jedným z dôležitých inite ov pri al-om vytváraní ia.

Ilková, Z. - Bandlerová, A. (2004) kon-tatujú, že pozitívne vymedzenie fiivnosti úzko kore-põnduje s obdobným ustanovením Obchodného zákonníka s tým, že fiivnostenský zákon ustanovuje pre fiivnostenské podnikanie al-ie podmienky.

Kafdá fiivnos je podnikaním, av-ak nie kafdé podnikanie je fiivnos ou. Podnikanie v zmysle fiivnostenského zákona je ufl-í pojem ako podnikanie v zmysle Obchodného zákonníka. fiivnostenský zákon definuje podnikanie nielen pozitívne, teda stanovením, o fiivnos ou je, ale zárove aj negatívne, ke taxatívne vymenováva, o fiivnos ou nie je.

Pod a **Markovej, V. (2000)** je podnikate ské prostredie v Slovenskej republike z poh adu fiivnostenského a drobného podnikania nemotiva né, nefunk né, diskrimina né a skostnatené.

Negatívny vplyv na fiivnostenské podnikanie majú neustále zmeny zákonov, zvýhod ovanie zahrani ných subjektov, zlá infra-truktúra, kriminálne prostredie a taktiefl da ové úniky.

V súvislosti s rozvíjajúcim sa trhovým hospodárstvom Slovenskej republiky oraz vä -í význam nadobúda vznikajúci rozvoj súkromného sektora a podnikania. Súkromné podnikanie, predov-etským malé a stredné podniky, vrátane rôznych fiivností, sú akcelera-torom rozvoja kafdej vyspelej ekonomiky, vyváfeného a rovnomerného územného rozvoja krajiny.

Tomuto trendu, befnému vo svete, sa v záujme ekonomickej konvergen-cie a integrácie s vyspelými krajinami postupne prispõsobuje aj Slovensko. (**VI ko, J., 1996**)

1.2.4 Druhy fiivností

Pod a **Ilkovej, Z. - Bandlerovej, A. (2004)** fiivnostenský zákon klasifikuje fiivnosti pod a:

- a) spôsobu získania fiivnostenského oprávnenia
 - ohlasovacie
 - koncesované

odbornú spôsobilosť

- viazané
 - voľné
- c) predmetu podnikania
- obchodné
 - výrobné
 - poskytujúce služby.

Ohlasovacie fivnosti sú také, ktoré sa pri splnení stanovených podmienok môžu prevádzkovať na základe ohlásenia na fivnostenskom úrade. Ako uvádzajú **Goroza, V. a Kretter, A. (1993)** do tejto skupiny patria:

- remeselné a podmienkou prevádzkovania fivnosti je odborná spôsobilosť získaná vyučovaním v príslušnom odbore
- viazané a pre zaťaženie a výkon podnikateľskej činnosti v tejto oblasti sa vyžaduje osobitná odborná spôsobilosť prevádzkovateľa
- voľné a ako podmienka prevádzkovania fivnosti nie je odborná spôsobilosť ustanovená

Kopál, I. a Urmín, F. (1994) charakterizujú voľné fivnosti ako neuzatvorený a zákonom nevymedzený okruh činností, ktoré súvisia s ústavne vyjadrenou slobodou podnikania, každého kto koná v medziach zákona.

Koncesované fivnosti sú také, ktoré môžu byť prevádzkované na základe vydaných koncesí.

Z hľadiska predmetu podnikania klasifikujeme fivnosti na obchodné, výrobné a fivnosti poskytujúce služby.

Podľa **Ilkovej, Z. - Bandlerovej, A. (2004)** obchodnými fivnosťami sú:

- a) kúpa tovaru za účelom predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod), alebo na účely jeho predaja iným prevádzkovateľom fivnosti (veľkoobchod),
- b) pohostinská činnosť,
- c) ubytovanie,
- d) sprievodcovská činnosť,

- g) prenájom kancelárie,
- h) osobného tovaru,
- i) prenájom motorových vozidiel,
- h) vykonávanie dražieb mimo výkonu rozhodnutia,
- i) sprostredkovateľská činnosť.

Výrobné činnosti sú vety činnosti, ktoré nie sú obchodnými činnosťami ani činnosťami poskytujúcimi služby. Podnikateľ má právo v rámci činnostenského oprávnenia:

- a) vykonáva súbor navzájom súvisiacich so zabezpečením výroby finálneho produktu
- b) zhotovuje stroje, náradie a prípravky určené na výrobu finálneho produktu
- c) predáva a opravuje výrobky, ak zostane zachovaná povaha činnosti

Podľa činnostenského zákona činnosťami poskytujúcimi služby, sa na účel tohto zákona rozumie poskytovanie opráv a údržby vecí, preprava osôb a tovaru, iné práce a výkony na uspokojovanie špeciálnych potrieb.

Podnikatelia sa v súasnosti stretávajú s neustále sa meniacimi podmienkami podnikateľského prostredia. Aj napriek tomuto sa podnikanie naďalej prejavuje ako hnací motor slovenskej trhovej ekonomiky a živnostníctvo ako celok predstavuje významnú zložku celej spoločnosti. Podnikanie je súčasťou spoločenských procesov, ktoré sa uskutočňujú prostredníctvom cieľavedomej ľudskej inosti.

Podnikatelia sa preto snažia o stabilizáciu a skvalitovanie svojho podnikateľského prostredia. Keďže podnikateľ nemôže ovplyvniť dianie podnikateľského prostredia v rámci SR ako celku, snažia sa ovplyvniť aspoň svoje okolie, svoj región. Preto je nevyhnutné venovať pozornosť regiónom a ich rozvoju.

Cieľom diplomovej práce bolo analyzovať a hodnotiť vývoj podnikania na základe živnostenského oprávnenia podnikateľa a v podmienkach Banskobystrického kraja a na určitých výhľadov do budúcnosti z pohľadu podnikateľov a živnostníkov v Banskobystrickom kraji.

Realizácia stanoveného cieľa sa vyvíjala preštúdiom mnoho informácií z rôznych zdrojov, ktoré sa priamo alebo nepriamo zúčastňujú na vývoji a rozvoji malého a stredného podnikania, dlhé hodiny konzultácií a vyhodnocovania.

Dosiahnutie hlavného cieľa je podmienené nasledovnými parciálnymi cieľmi:

- analýza právnej úpravy podnikania na základe živnostenského zákona,
- analýza živnostenského podnikania v Banskobystrickom kraji,
- analýza vývoja podnikania v jednotlivých obvodoch Banskobystrického kraja
- vyhodnotenie analýzy vývoja na základe stanovených skupín ukazovateľov v jednotlivých obvodoch
- hodnotenie trendov vývoja živnostenského podnikania v Banskobystrickom kraji
- návrhy a odporúčania pre živnostníkov

Predmetom riešenia diplomovej práce je podnikanie na základe fivnostenského oprávnenia, konkrétne podnikanie v Banskobystrickom kraji.

Pri spracovaní diplomovej práce boli poufíté základné metódy vyhodnotenia, ktorými sú metóda analýzy, syntézy, komparácie a generalizácie. Podkladové údaje boli zosumarizované za roky 2004, 2005, 2006 a 2007. Tieto roky predstavujú v našom výskume referenčné obdobie. Na sprehadnenie týchto íselných a asových údajov boli vypracované tabu kové a grafické zobrazenia získaných a zistených údajov.

Za ú elom dosiahnutia stanovených cie ov bol zvolený nasledovný metodologický postup:

- oboznámenia sa s názormi domácich ako aj zahrani ných autorov z odbornej literatúry,
- preskúmanie asopiseckej literatúry súvisiacej s témou diplomovej práce,
- preskúmanie Obchodného zákonníka ó zákon . 513/1991 Zb. v znení neskor-ích predpisov,
- preskúmanie zákona . 455/1991 Zb. o fivnostenskom podnikaní v znení neskor-ích predpisov,
- získanie a analýza podkladov z odborov fivnostenského podnikania Obvodného úradu v Lu enci a bývalého Krajského úradu v Banskej Bystrici, TM štatistický úrad Banská Bystrica,
- porovnanie podielu fivnostníkov v jednotlivých obvodoch Banskobystrického kraja

V-etky podklady a informácie boli vyhodnotené hlavne dvoma základnými metódami:

- logické metódy, z ktorých sme vyufili metódy ako analýza, syntéza, komparácia, dedukcia a generalizácia
- matematicko-štatistické, kde sme vyufili po et, po etnos , tabu kové a grafické zobrazenia

Na základe zistených skuto ností, v závere práce poukazujeme na problémy súvisiace so fivnostenským podnikaním a na návrhy opatrení pre zlep-enie podmienok na vykonávanie danej podnikateľskej innosti.

V tejto časti diplomovej práce sa venujeme analýze vývoja fivnostenského podnikania za štyri sledované obdobia a to roky 2004 až 2007. Túto analýzu prevedieme na výskumnej vzorke, ktorú tvorí Banskobystrický región.

Banskobystrický región je tvorený z trinástich okresov začlenených do siedmych obvodov, kde sídlia fivnostenské odbory, ktorými sú: Banská Bystrica, Brezno, Lučenec, Rimavská Sobota, Veľký Krtíš, Zvolen a fivar nad Hronom, ako to zobrazuje aj nasledovné grafické prevedenie.

Graf . 1 Banskobystrický región

 sídla fivnostenských odborov

Zdroj: Internet www.bbsk.sk

získa , aby sa nám podarilo naplniť jednotlivé stanovené ciele jednotlivo za každé obdobie, ako aj za každý obvod. Pre zjednotenie sme si skúmanú problematiku rozdelili do nasledovných piatich okruhov: podnikateľské subjekty, úsek registrácie, iné sledované ukazovatele na úseku registrácie, úsek kontroly a sankčné postihy.

4.1 Podnikateľské subjekty

Pri podnikateľských subjektoch sme sa zamerali na päť základných ukazovateľov. V prvom rade sme skúmali celkový počet podnikateľských subjektov s platným fiivnostenským oprávnením za sledované obdobie. Tento celkový počet sme delili na základe toho, či podnikateľom je fyzická alebo právnická osoba. Okrem týchto troch ukazovateľov sme skúmali aj počet nových vzniknutých podnikateľských subjektov s platným fiivnostenským oprávnením. Tieto počty sme opäť skúmali osobitne podľa toho, či je podnikateľ fyzická alebo právnická osoba.

Zhrnutie všetkých získaných údajov za sledovanú skupinu v závislosti od jednotlivých ukazovateľov, obvodov a sledovaných období zobrazuje príloha A, kde je zistený stav zachytený v tabuľkovej podobe. V nasledujúcom texte si analyzujeme stavy za jednotlivé roky.

4.1.1 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2004

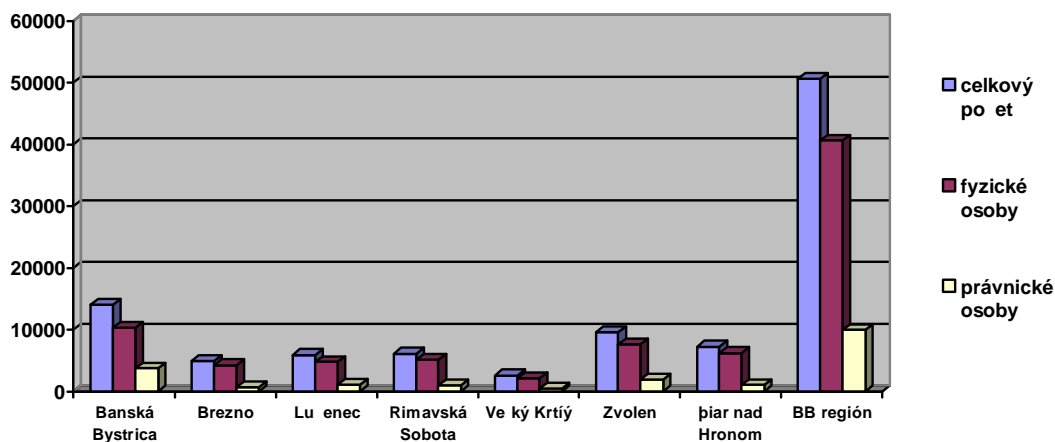
Na základe získaných údajov ako sú uvedené v prílohe 6A môžeme povedať, že v rámci Banskobystrického regiónu bolo k 31.12.2004 evidovaných 50 584 podnikateľských subjektov s platným fiivnostenským oprávnením. Z celkového počtu evidovaných tvorí 80,3% fyzických osôb, čo predstavuje 40 617 evidovaných fyzických osôb, ktoré podnikajú s platným fiivnostenským oprávnením. Právnické osoby podnikajúce na základe fiivnostenského oprávnenia tvoria 19,7% z celkového počtu podnikateľských subjektov.

V analýze sme skúmali aj podiely jednotlivých obvodov na celkovom počte. Najpočetnejšiu skupinu tvorí obvod Banská Bystrica, kde je 27,8% zaevidovaných podnikateľských subjektov. Najmenej podnikateľských subjektov je evidovaných v obvode Veľký Krtíš, kde je evidovaných len 2 643 podnikateľských subjektov, čo predstavuje 5,2% z celkového počtu evidovaných podnikateľských subjektov v Banskobystrickom regióne. Ostatné obvody aj s hodnotovým vyjadrením zachytáva grafické zobrazenie.

grafu . 2, vo v-etkých troch ukazovate och sa obvod Banská najvä -ím po tom evidovaných podnikate ských subjektov.

Po et právnických osôb v tomto obvode bol za rok 2004 bol 3 764 podnikate ských subjektov o predstavuje 37,8% z právnických osôb zaevidovaných v Banskobystrickom regióne a fyzické osoby v obvode Banská Bystrica predstavujú 25,4% v-etkých zaevidovaných fyzických osôb v Banskobystrickom regióne.

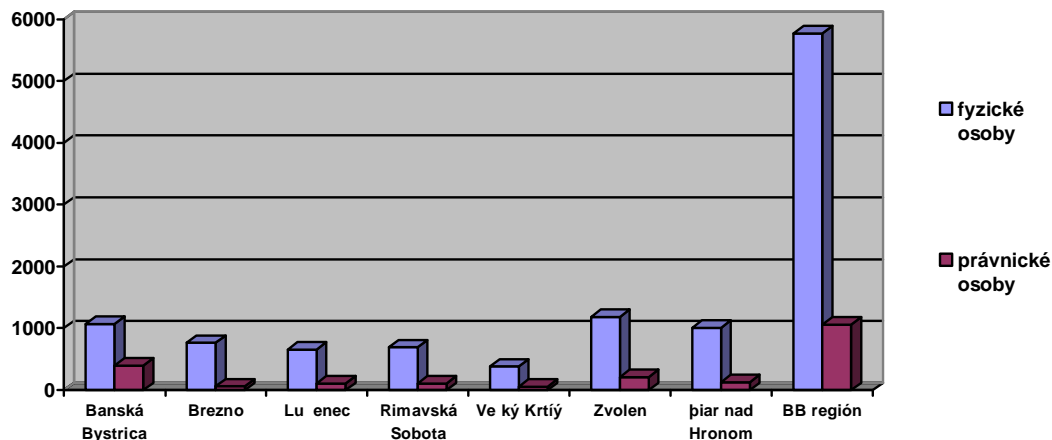
Graf . 2 Podnikate ské subjekty s platným flivnostenským oprávnením za rok 2004

Zdroj: vlastné spracovanie

K zaujímavým poznatkom sme pri-li aj na základe analýzy novo evidovaných podnikate ských subjektov. Za fyzické osoby najvä -í po et novo zaevidovaných podnikate ských subjektov bolo v obvode Zvolen a pri právnických osobách to bol obvod Banská Bystrica, ako to zobrazuje aj nasledovné grafické zobrazenie.

Graf . 3 Novo evidované podnikate ské subjekty za rok 2004

Zdroj: vlastné spracovanie

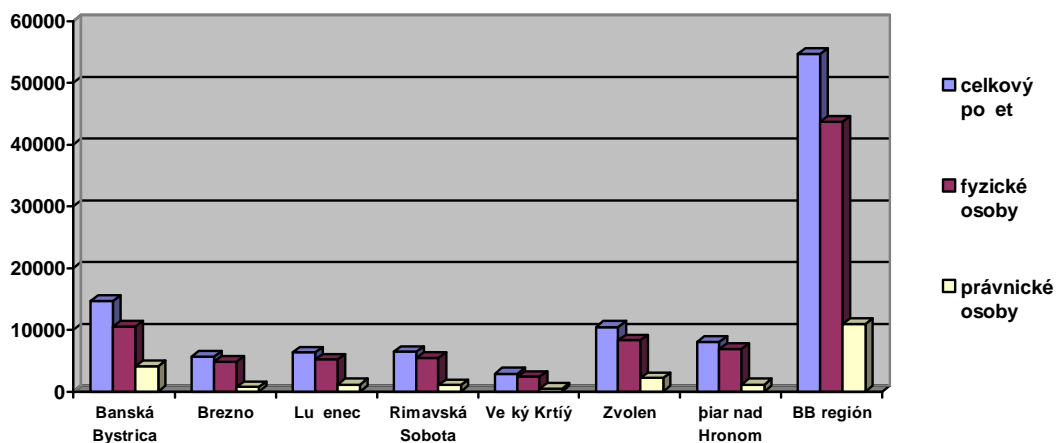
aevidovaných právnických osôb za obdobie od 1.1.2004 do 31.12.2004 za obvod Banská Bystrica predstavoval 37,2% z celkového prírastku, ktorý bol v po te 1 063. Za obvod Zvolen a fyzické osoby v rovnakom období to bolo 20,6% z celkového prírastku v po te 5 769.

4.1.2 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2005

Za obdobie od 1.1. 2005 do 31.12.2005 bolo v Banskobystrickom regióne evidovaných 54 656 podnikateľských subjektov s platným flivnostenským oprávnením. Ak sa pozrieme na výsledky dosiahnuté v predchádzajúcom sledovanom období, tzn. za rok 2004, môžeme povedať, že v roku 2005 došlo k nárastu resp. k prírastku po tu podnikateľských subjektov.

Celkovo za Banskobystrický región došlo k nárastu o 4072 podnikateľských subjektov, čo predstavuje zvýšenie o 8% v roku 2005 oproti roku 2004. Najväčší nárast bol zaznamenaný v obvode Zvolen, kde pribudlo 876 podnikateľských subjektov a najmenší nárast bol zaznamenaný v obvode Veľký Krtíš, kde došlo k nárastu o 299 podnikateľských subjektov, čo predstavuje nárast o 11,3%. Zaujímavé je tiež aj keď v obvode Zvolen došlo v po te k najväčšiemu nárastu, tak tento nárast predstavuje v percentuálnom prevedení len 9,1%, zatiaľ čo vo Veľkom Krtíši to bol až 11,3% nárast. Pre lepšiu prehľadnosť si opäť stav zistený za rok 2005 uvedieme v grafickej podobe.

Graf . 4 Podnikateľské subjekty s platným flivnostenským oprávnením za rok 2005

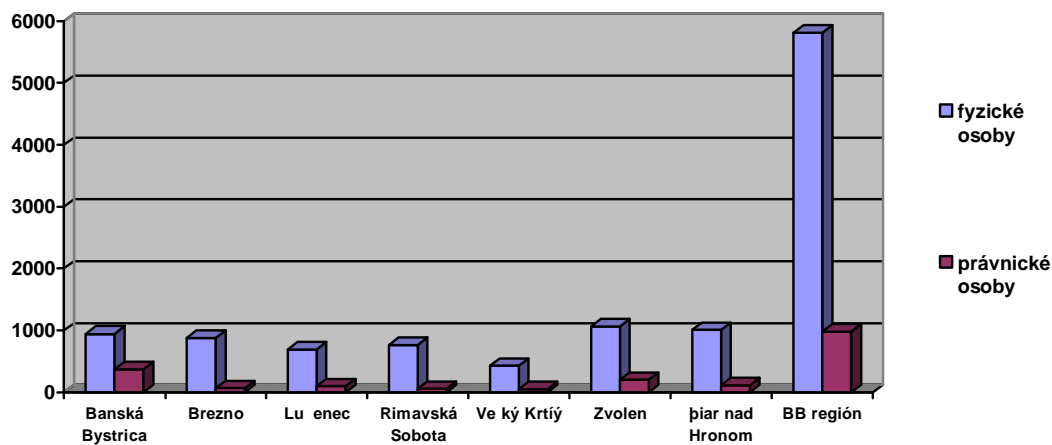
Zdroj: vlastné spracovanie

zaujacom období najväčšie poľnohospodárske subjekty sa prejavujú v obvode Banská Bystrica. Počet podnikateľských subjektov u fyzických osôb s platným živnostenským oprávnením za rok 2005 za Banskobystrický región sa zvýšil celkovo o 3 059 podnikateľských subjektov a pri právnických osobách tiež došlo k nárastu a to o 1 013 podnikateľských subjektov.

Z obvodov najväčší nárast bol zaznamenaný pri fyzických osobách v obvode Zvolen, kde sa zvýšil počet o 668 podnikateľských osôb a pri právnických osobách bol zaznamenaný najväčší nárast v obvode Banská Bystrica a to o 357 podnikateľských subjektov.

Najvyššie sledované ukazovatele predstavujú novo zaevidované podnikateľské subjekty. Z hľadiska štruktúry, počet novo zaevidovaných fyzických osôb v roku 2005 bol za Banskobystrický región nárast o 38 podnikateľských subjektov, čo predstavuje 0,7%. Pri právnických osobách je tento údaj ešte horší, keďže došlo k poklesu v roku 2005 oproti roku 2004. Tento pokles predstavoval až 7%, tzn. 74 podnikateľských subjektov. Opäť si aj tieto zistenia zobrazíme graficky.

Graf 5.5 Novo evidované podnikateľské subjekty za rok 2005

Zdroj: vlastné spracovanie

Ak sa pozrieme na tieto výsledky podľa jednotlivých obvodov, zistíme tiež v porovnaní s rokom 2004 došlo pri fyzických osobách k poklesu v dvoch obvodoch a to v Banskej Bystrici a vo Zvolene. V Banskej Bystrici bol tento pokles o 125 podnikateľských subjektov, čo predstavuje 11,6% a vo Zvolene bol zaznamenaný pokles o 121 podnikateľských subjektov. Ako to môžeme vidieť aj z grafického prevedenia, najviac podnikateľských subjektov u fyzických osôb v roku 2005 bolo v obvode Zvolen aj napriek tomu, že oproti roku 2004 došlo k poklesu.

... pri fyzických osobách v porovnaní rokov 2004 a 2005 došlo k prírastku o 112 podnikateľských subjektov, čo predstavuje nárast o 14,6%.

Pri analýze právnických osôb podnikajúcich na základe fiivnostenského oprávnenia môžeme povedať, že v obvode Banská Bystrica je aj v roku 2005 najviac podnikateľských subjektov právnických osôb, aj keď tu došlo k poklesu o 17 podnikateľských subjektov o predstavuje pokles o 4,3%.

Rovnako k poklesu došlo aj v ďalších štyroch obvodoch a to v obvode Lučenec bol pokles o 5,6%, v obvode Rimavská Sobota bol zaznamenaný pokles až o 41,7%, v obvode Zvolen to bol pokles o 2,8% a v obvode Píiar nad Hronom bol pokles o 10,9%. Len v dvoch obvodoch bol zaznamenaný prírastok a to v obvode Brezno o 16,1% a v obvode Veľký Krtíš o 3,6%.

Pri týchto výsledkoch však musíme spomenúť, že novo evidované subjekty sú podnikatelia, ktorí doposiaľ neboli ešte evidovaní v fiivnostenskom registri, ako osoby podnikajúce na základe fiivnostenského oprávnenia.

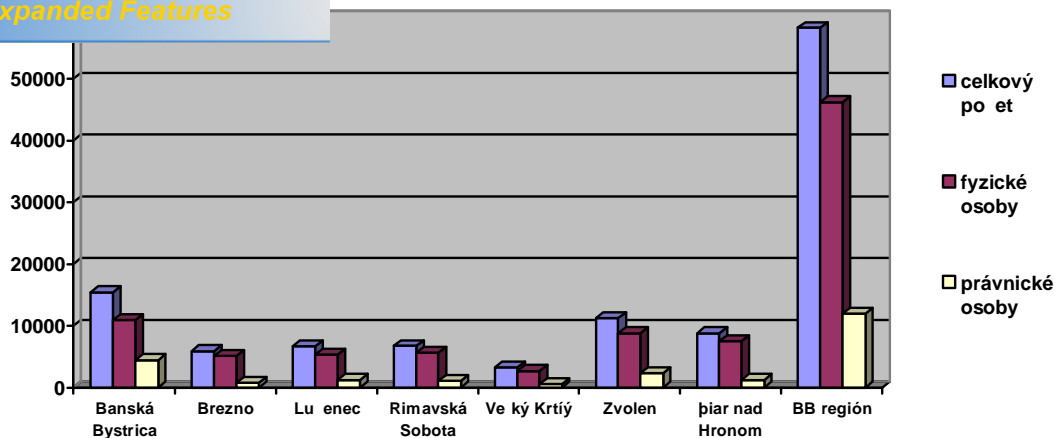
4.1.3 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2006

Opäť aj v tomto roku môžeme povedať, že v porovnaní s rokom 2005 došlo k nárastu. V roku 2006 v Banskobystrickom regióne bolo zaznamenaných 58 186 podnikateľských subjektov s platným fiivnostenským oprávnením, čo predstavuje v porovnaní s rokom 2005 nárast o 3 530 podnikateľských subjektov, tzn. nárast o 6,5%.

Porovnanie na základe fyzických a právnických osôb bolo v roku 2006 nasledovné. Fyzické osoby podnikajúce na základe fiivnostenského oprávnenia za obdobie od 1.1.2006 do 31.12.2006 v Banskobystrickom regióne, zaznamenali v porovnaní s predchádzajúcim obdobím nárast o 2 513 podnikateľských subjektov, keďže v roku 2006 bolo zaznamenaných 46 189 fyzických osôb podnikajúcich na základe fiivnostenského oprávnenia.

Pri právnických osobách bol zaznamenaný rovnako nárast a to o 1 017 podnikateľských subjektov. Opäť si to zobrazíme graficky a následne zhodnotíme aj u jednotlivých obvodov.

ty s platným fivnostenským oprávnením za rok 2006

Zdroj: vlastné spracovanie

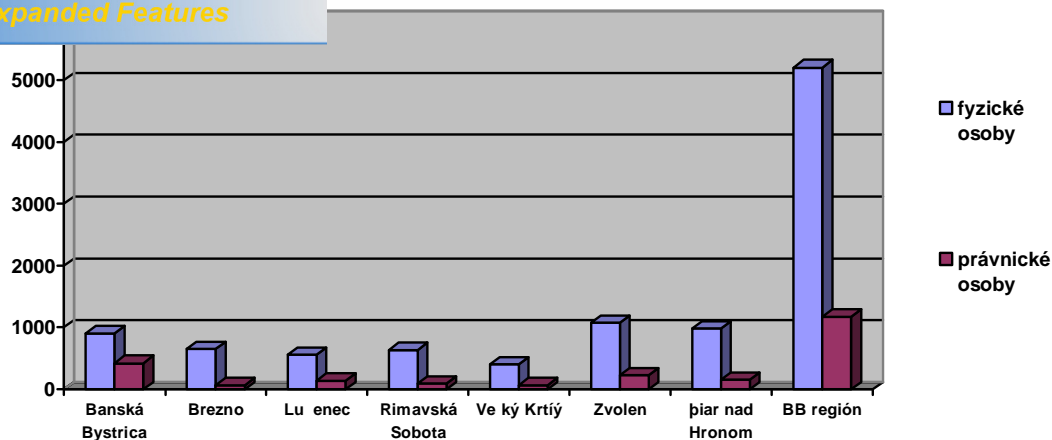
Aj v tomto roku sa potvrdzuje trend, kde najväčší počet v-etských podnikateľských subjektov je práve v obvode Banská Bystrica. Najväčší nárast oproti roku 2005 bol zaznamenaný v obvode Ľad nad Hronom, kde pribudlo celkovo 785 podnikateľských subjektov, čo predstavuje 22,2%. Najmenší nárast bol zaznamenaný v obvode Rimavská Sobota, kde bol zaznamenaný pokles o 270 podnikateľských subjektov, čo predstavuje pokles o 7,6% z podielu regiónu.

Pri rozdelení podnikateľských subjektov na fyzické a právnické osoby sme dospeli k nasledovným záverom: najväčší nárast fyzických osôb bol v obvode Ľad nad Hronom, kde pri fyzických osobách došlo k nárastu o 646 podnikateľských subjektov.

Pri právnických osobách k najväčšiemu nárastu (o 355 podnikateľských subjektov) došlo v obvode Banská Bystrica. Najnižší nárast fyzických osôb bol v obvode Rimavská Sobota (nárast o 174 podnikateľských subjektov) a pri právnických osobách to bol nárast len o 54 podnikateľských subjektov, čo bolo zaznamenané v obvode Veľký Krtíš.

Počet novo zaevidovaných podnikateľských subjektov v Banskobystrickom regióne bol za obdobie od 1.1.2006 do 31.12.2006, 6 380 podnikateľských subjektov, kde z tohto počtu bolo 5 208 fyzických osôb, čo predstavuje 81,6% a zvyšných 1 172 podnikateľských subjektov predstavujú právnické osoby podnikajúce na základe fivnostenského oprávnenia.

Podnikateľské subjekty za rok 2006

Zdroj: vlastné spracovanie

Z grafu môžeme vidieť, že pri fyzických osobách ešte stále najväčší počet dosahuje obvod Zvolen a pri právnických osobách obvod Banská Bystrica ako to bolo aj v predchádzajúcom skúmanom období. Z celkového počtu novo zaevidovaných podnikateľských subjektov vidíme v porovnaní s rokom 2005, že pri fyzických osobách došlo k poklesu o 599 podnikateľských subjektov, čo predstavuje pokles o 10,3%.

K poklesu došlo v niektorých okresoch, čo znamená, že k nárastu došlo len v jednom a to konkrétne v obvode Zvolen, kde sa zvýšil počet novo zaevidovaných fyzických osôb podnikajúcich na základe fiktívneho oprávnenia o 11 podnikateľských subjektov, teda o 1%. Najväčší pokles bol zaznamenaný v obvode Brezno, kde došlo k poklesu o 230 podnikateľských subjektov, čiže o 26,1%.

Pri novo evidovaných právnických osobách bol trend v roku 2006 pozitívnejší a to hlavne z toho dôvodu, že v porovnaní s rokom 2005 došlo k nárastu o 18,5%. Pokles bol zaznamenaný pri právnických osobách len v jednom obvode a to práve v obvode Brezno, čo je presne opakom vývoja pri fyzických osobách. V obvode Brezno došlo k 8,3% poklesu čo predstavuje zníženie o 8 podnikateľských subjektov.

V ostatných obvodoch Banskobystrického regiónu došlo k nárastu novo evidovaných právnických osôb podnikajúcich na základe fiktívneho oprávnenia. K najväčšiemu nárastu došlo v obvode Banská Bystrica, kde sa zaevidovalo o 46 podnikateľských subjektov viac ako v roku 2005 čo predstavuje 12,2% nárast.

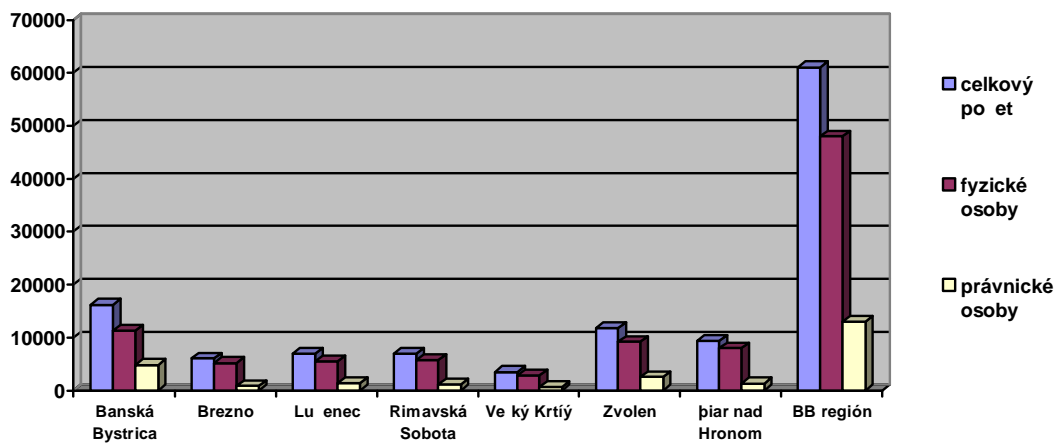
tenie vývoja za rok 2007

v Banskobystrickom regióne zaevidovaných 61 016 podnikateľských subjektov s platným flivnostenským oprávnením. Z tohto počtu bolo 47 970 fyzických osôb, čo predstavuje 78,6% a 21,4% z celkového počtu sú právnické osoby. Na základe týchto poznatkov môžeme povedať, že vývoj podnikateľských subjektov mal za sledované štyri obdobia rastúcu tendenciu, čo sa prejavuje aj v tomto poslednom sledovanom období, keďže v porovnaní s rokom 2006 došlo k nárastu podnikateľských subjektov v počte 2 830, čo predstavuje nárast o 4,9%.

Ak sa pozrieme na percentuálny podiel právnických a fyzických osôb na celkovom počte podnikateľských subjektov, tak sme zaznamenali mierne klesajúcu tendenciu u fyzických osôb a rastúcu u právnických osôb. V roku 2007 je podiel fyzických osôb 78,6% z celkového počtu, kým v roku 2004 to bolo 80,3% na celkovom počte.

Z pohľadu za Banskobystrický región ako celok bol zaznamenaný najväčší nárast v obvode Banská Bystrica, kde došlo k 5,2% nárastu, tzn. celkovo za sledované obdobie v obvode Banská Bystrica pribudlo 799 podnikateľských subjektov. Z tohto celkového počtu pribudlo v obvode Banská Bystrica 403 fyzických osôb a 396 právnických osôb podnikajúcich na základe flivnostenského oprávnenia. Najmenší nárast bol zaznamenaný v obvode Brezno, kde pribudlo 137 podnikateľských subjektov, z tohto 56 fyzických osôb a 81 právnických osôb. Údaje získané za rok 2007 podľa jednotlivých obvodov zobrazuje nasledujúci graf.

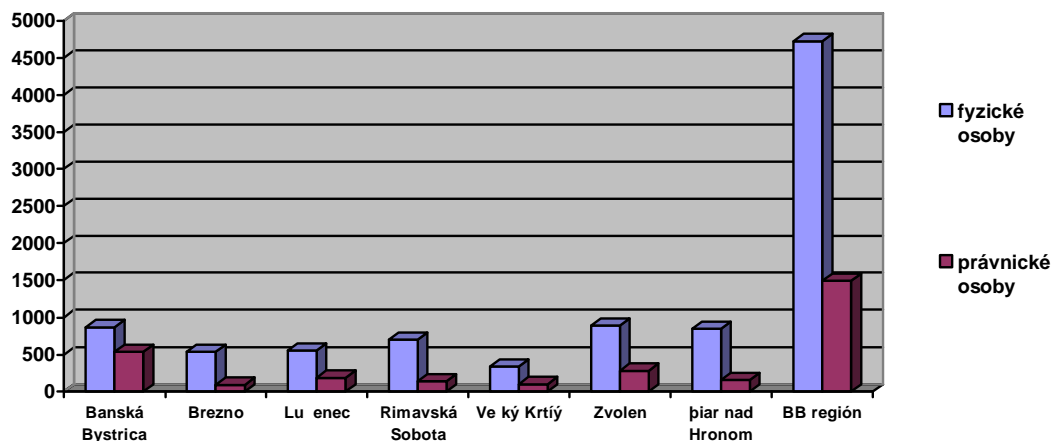
Graf 8. Podnikateľské subjekty s platným flivnostenským oprávnením za rok 2007

Zdroj: vlastné spracovanie

to ukazovate och nedo-Ľo k poklesu, rovnako ako ani pri aných obdobiach. K poklesu v predchádzajúcich obdobiach dochádzalo pri posledných dvoch sledovaných ukazovate och a to pri novo vzniknutých podnikate ských subjektoch. Po et novo evidovaných fyzických osôb podnikajúcich na základe Ľivnostenského oprávnenia v roku 2007 za Banskobystrický región ako celok dosiahol pokles o 9,4% v porovnaní s rokom 2006, o predstavuje pokles o 490 nono zaevidovaných fyzických osôb. Naopak pri právnických osobách do-Ľo k nárastu a to o 316 podnikate ských subjektov (o 27%). Aby sme vedeli jednoduch-ie zhodnotí stav za jednotlivé okresy, tak si zistené stavy za sledované dva ukazovatele zobrazíme v nasledujúcej grafickej podobe.

Graf . 9 Novo evidované podnikate ské subjekty za rok 2007

Zdroj: vlastné spracovanie

Opä sa nám potvrdil trend, kde najviac fyzických osôb je evidovaných v obvode Zvolen a právnické osoby sú koncentrované v obvode Banská Bystrica. Pri porovnaní fyzických osôb z predchádzajúcim období môĽeme poveda , Ľe len v jednom obvode (obvod Rimavská Sobota) do-Ľo k nárastu o 60 podnikate ských subjektov, t.j. nárast o 9,4%. V ostatných obvodoch do-Ľo k poklesu, kde najvä -í pokles bol v obvode Zvolen, kde do-Ľo k poklesu o 186 podnikate ských subjektov o predstavuje pokles o 17,3%.

Pri právnických osobách do-Ľo v -iestich okresoch k nárastu a len v jednom obvode (Ľiar nad Hronom) do-Ľo k poklesu o tri podnikate ské subjekty. K najvä -iemu nárastu do-Ľo v obvode Banská Bystrica, kde pribudlo 111 podnikate ských subjektov oproti roku 2006, o predstavuje 26,1% nárast.

ukazovatele možno zhodnotiť nasledovne: Pre novo evidované ukazovatele v rokoch 2006 a 2007, kde sa prvýkrát zaznamenal pokles vo väčšine obvodov ako aj za región ako celok. Tento klesajúci trend bol zaznamenaný rovnako aj v roku 2007. Pri právnických osobách bola situácia lepšia, kde kritickým rokom bol rok 2005, kde z desiatich obvodov zaznamenalo pokles, ale v nasledujúcich dvoch sledovaných obdobiach mal tento ukazovateľ opäť rastúci charakter.

4.2 Úsek registrácie

Úsek registrácie predstavuje druhú skupinu ukazovateľov, ktoré sme skúmali. Do tejto skupiny sme zaradili opäť päť ukazovateľov, ktoré sme skúmali za štyri sledované obdobia. Týmito ukazovateľmi boli: fiivnostenský list, koncesná listina, rozhodnutie o zrušení oprávnenia z úradnej moci, rozhodnutie o pozastavení prevádzkovania fiivnosti na fiivnosť a zánik fiivnostenského listu na základe oznámenia podnikateľom. Opäť si tieto jednotlivé ukazovatele zhodnotíme na základe jednotlivých skúmaných období, ako aj v závislosti od obvodov. Celkový dosiahnutý stav je zachytený v tabuľke kovej podobe v prílohe B.

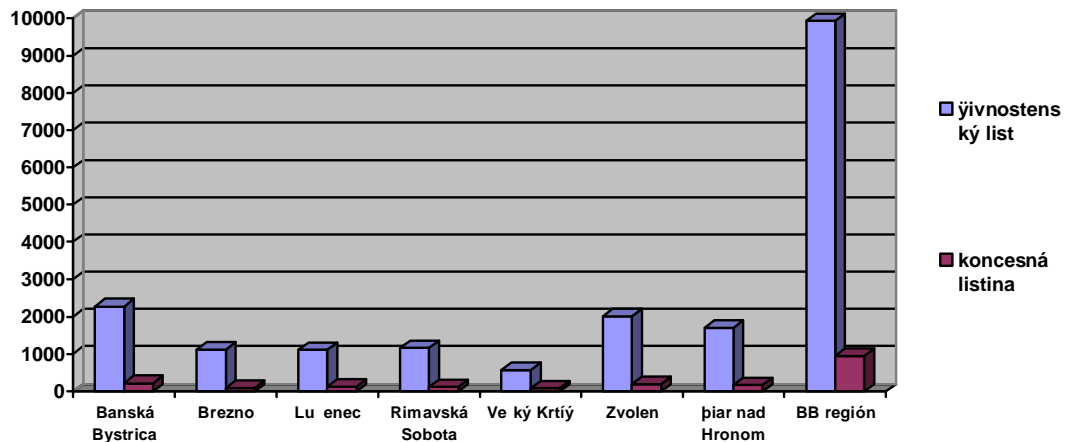
4.2.1 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2004

Za obdobie od 1.1.2004 do 31.12.2004 bolo vydaných v Banskobystrickom regióne 9 923 fiivnostenských listov. Z tohto počtu 22,9% fiivnostenských listov bolo vydaných v obvode Banská Bystrica a 20,3% bolo vydaných v obvode Zvolen. Tieto dva obvody spolu predstavujú takmer 50% podiel na vydaných fiivnostenských listoch v rámci celého Banskobystrického regiónu. Najmenší podiel vydaných fiivnostenských listov bol v obvode Veľký Krtíš, kde bolo vydaných 5,7% fiivnostenských listov zo všetkých vydaných v rámci celého regiónu.

Na koncesované druhy fiivností sa vydáva koncesná listina, ktorá zároveň predstavuje druhý ukazovateľ, ktorý sme skúmali. V rámci Banskobystrického regiónu za sledované obdobie bolo vydaných 942 koncesných listín. Opäť podobne ako pri fiivnostenských listoch najväčšie zastúpenie na celkovom počte, 22,6% predstavuje obvod Banská Bystrica a druhým najpočetnejším obvodom vo vydaní koncesných listín je Zvolen, kde ich bolo vydaných 20% z celkového počtu vydaných koncesných listín v Banskobystrickom regióne.

Stavy vydaných fiivnostenských listov ako aj koncesných listín za jednotlivé obvody zobrazuje nasledovné grafické znázornenie.

Graf . 10 fivnostenské a koncesné listy za rok 2004

Zdroj: vlastné spracovanie

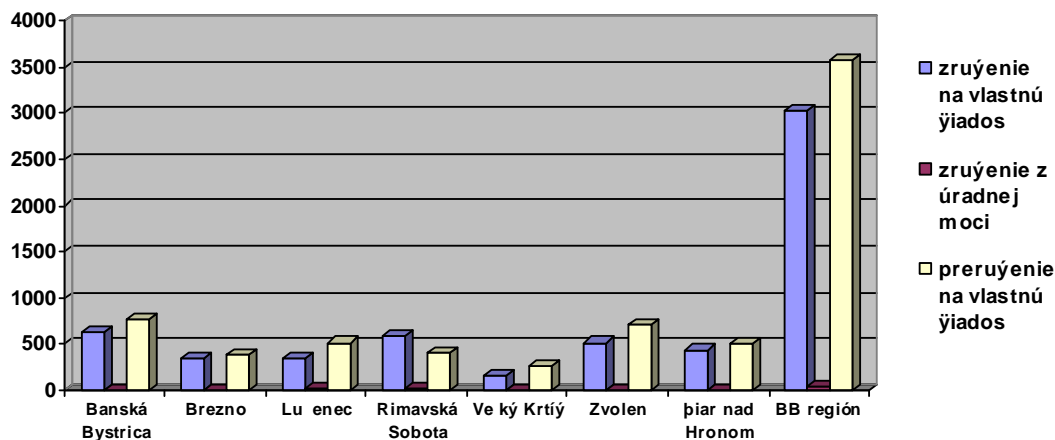
Ako to môžeme vidieť aj z grafu podnikateľské subjekty uprednostujú v roku 2004 podnikanie na základe fivnostenského listu oproti podnikaniu pod a koncesnej listiny.

alšie dva sledované údaje sa týkajú zrušenia podnikania a posledný prerušenia podnikania. V sledovanom období na vlastnú fivnosť ukončilo podnikanie 3 024 podnikateľských subjektov v rámci Banskobystrického regiónu. Najväčší podiel ukončenia fivnosti na vlastnú fivnosť pripadá na obvod Banská Bystrica, kde tento podiel predstavuje 20,7% z celkového počtu. Najmenej zrušených fivností na vlastnú fivnosť bolo v obvode Ve ký Krtíý, čo predstavuje len 5,5%. Ale ak sa pozrieme na pomer zrušených k pomeru vydaných fivnostenských opatrení, tak v obvode Ve ký Krtíý bolo zrušených až 25,9% fivností z vydaných fivností v danom roku.

Pri zrušení podnikania na základe úradnej moci sú dosiahnuté čísla minimálne. Celkovo v Banskobystrickom regióne v roku 2004 bolo zrušených 47 fivností z úradnej moci. Najväčší podiel na tomto čísle má obvod Lu enec, kde takýmto spôsobom bolo zrušených 22 fivností čo predstavuje až 46,7% z celkového počtu. V týchto prípadoch sa jednalo o podnikateľské subjekty, ktoré boli súdom právoplatne odsúdené za trestný in hospodársky alebo trestný in proti majetku spáchaný úmyselne, ktorého skutková podstata súvisí s predmetom podnikania. V dvoch obvodoch (Brezno a Bihar nad Hronom) sme mali nulové čísla, čo znamená, že v týchto obvodoch nebola zrušená ani jedna podnikateľská innosť rozhodnutím z úradnej moci.

om, ktorý sme v tejto skupine skúmali bolo prerušenie fivností na vlastnú fivnosť podniku ského subjektu. Opäť takmer polovicu tvoria dva obvody a to obvod Banská Bystrica s 21,5% podielom na celkovom počte prerušovaných fivností a obvod Zvolen s 20% podielom na celkovom počte. Pre jednoduchšie a prehľadnejšie spracovanie si sledované údaje zobrazíme v grafickej podobe.

Graf . 11 Zrušenie a prerušenie fivností za rok 2004

Zdroj: vlastné spracovanie

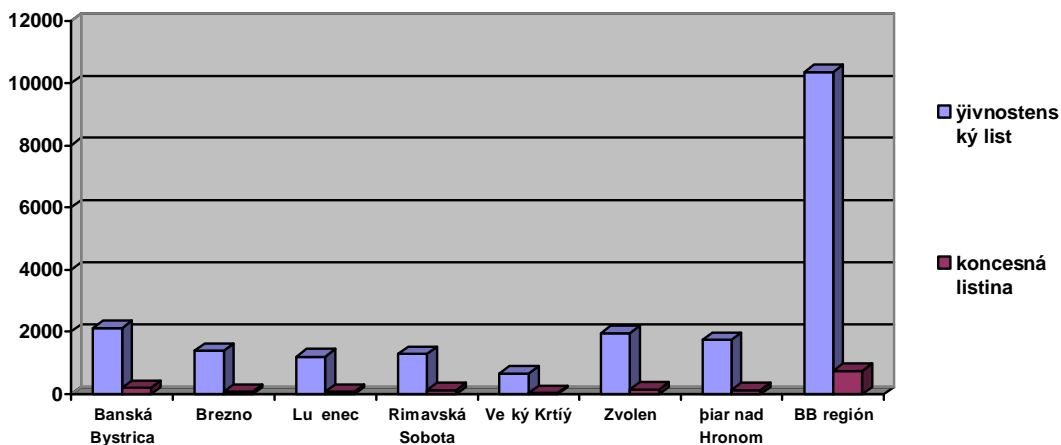
4.2.2 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2005

V období od 1.1.2005 do 31.12.2005 bolo v Banskobystrickom regióne vydaných 10 357 fivnostenských listov, čo je o 434 fivnostenských listov viac ako v predchádzajúcom období. Vydanie koncesných listín za daný región v roku 2005 malo oproti roku 2004 klesajúcu tendenciu. V roku 2005 bolo vydaných 742 koncesných listín, čo je o 200 koncesných listín menej ako v roku 2004. Na základe tohto môžeme povedať, že za sledované obdobie bolo v Banskobystrickom regióne vydaných 11 099 fivnostenských oprávnení, čo predstavuje celkovo zvýšenie o 2,2% oproti predchádzajúcemu roku.

Pri vydávaní fivnostenských listov, najväčší podiel bol zaznamenaný v obvode Banská Bystrica, čo predstavuje 20,5% vydaných fivnostenských listov z celkového počtu za región. Aj keď obvod Banská Bystrica predstavuje najväčší percentuálny podiel na vydaných fivnostenských listoch, považujeme za nevyhnutné uviesť, že v porovnaní s predchádzajúcim rokom došlo k poklesu a to konkrétne o 151 fivnostenských listov. Rovnako v obvode Banská

ných koncesných listín, a to 25,5% zo všetkých vydaných listín. Grafické znázornenie získaných údajov je nasledovné:

Graf 12. Fivnostenské a koncesné listy za rok 2005

Zdroj: vlastné spracovanie

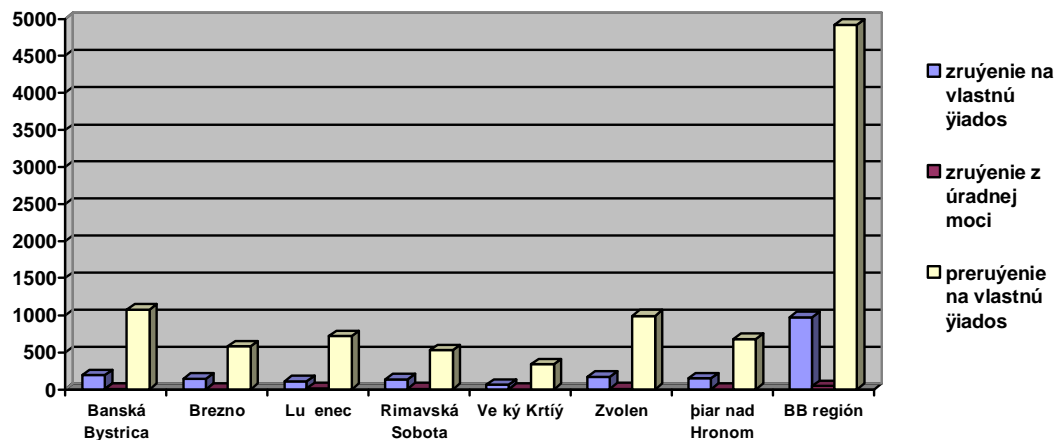
Pri porovnaní s predchádzajúcim rokom môžeme povedať, že pri fivnostenských listoch došlo v dvoch obvodoch k poklesu. Jeden sme už spomínali a je ním obvod Banská Bystrica a rovnako k poklesu došlo aj v obvode Zvolen, kde v roku 2005 bolo vydaných o 55 fivnostenských listov menej ako v roku 2004. Najväčší nárast počtu vydaných fivnostenských listov zaznamenal obvod Brezno, kde bolo v roku 2005 vydaných o 273 fivnostenských listov viac ako v roku 2004, čo predstavuje až 24,5% nárast.

Pri koncesných listinách došlo k nárastu len v obvode Rimavská Sobota, kde v roku 2004 bolo vydaných 106 koncesných listín a v roku 2005 ich bolo vydaných 121, čo predstavuje 14% nárast. Najväčší pokles vo vydávaní koncesných listín bol v obvode Veľký Kráľov, kde došlo k 40% poklesu a rovnako markantný pokles (59,1%) bol zaznamenaný v obvode Lučenec.

Na vlastnú fivados ukončilo v roku 2005 podnikanie 971 podnikateľských subjektov, čo v porovnaní s rokom 2004 predstavuje 67,9% pokles. Na tento pokles mal veľký vplyv obvod Banská Bystrica, kde došlo k 69,5% poklesu, rovnako obvod Rimavská Sobota v ktorom došlo k 76% poklesu, obvod Zvolen, kde došlo k 66,7% poklesu a obvod Píiar nad Hronom, kde došlo k 65% poklesu. K najmenšiemu poklesu došlo v obvode Lučenec, kde bol zaznamenaný len 32% pokles.

úradnej moci v roku 2005 ukončilo 47 podnikateľských obvodov, ktoré boli taký istý počet ako v roku 2004. V roku 2005 aj v troch obvodoch sme mali nulové čísla a to obvody Brezno, Veľký Krtíš a Píiar nad Hronom. Podobne ako v predchádzajúcom roku najpočetnejšiu skupinu tvorí obvod Lučenec, kde bolo 17 podnikateľských subjektov zrušených z úradnej moci, čo predstavuje 36,2% z celkového počtu zrušených činností. Opäť si pre lepšiu prehľadnosť tieto údaje zobrazíme graficky.

Graf 13 Zrušenie a prerušenie činnosti za rok 2005

Zdroj: vlastné spracovanie

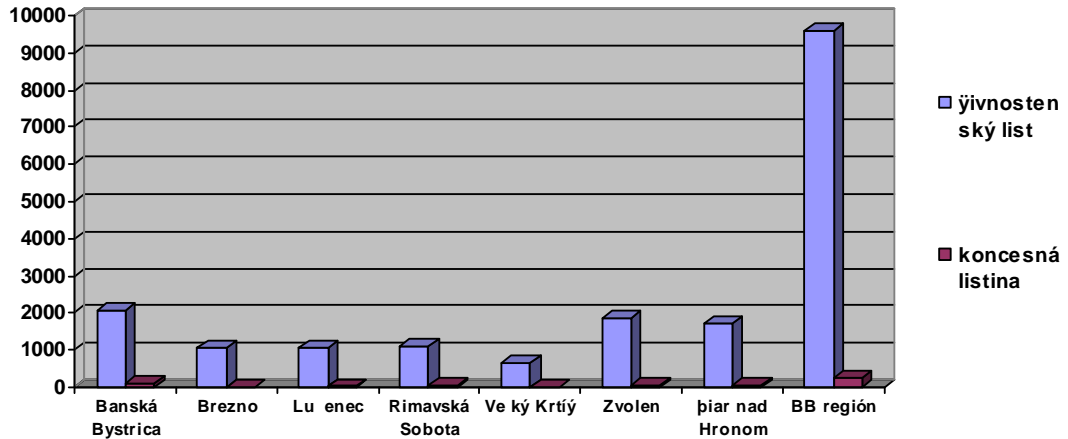
Ako to vidíme aj z grafu najpočetnejšiu skupinu ukazovateľov tvorí práve posledný ukazovateľ, tzn. prerušenie na vlastnú žiadosť. V roku 2005 v Banskobystrickom regióne prerušilo podnikanie 4 919 podnikateľských subjektov, čo je o 1 340 podnikateľských subjektov viac ako v predchádzajúcom roku. Ide teda o 37,5% nárast. K nárastu došlo aj vo všetkých sledovaných obvodoch, kde najväčší nárast zaznamenal obvod Banská Bystrica, kde nastal až 40% nárast. Naopak najmenší nárast bol v obvode Veľký Krtíš, kde tento nárast predstavoval 23,9%.

4.2.3 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2006

V Banskobystrickom regióne za obdobie od 1.1.2006 do 31.12.2006 bolo vydaných 9 584 činnostenských listov a 261 koncesných listín, čo predstavuje spolu 9 845 vydaných činnostenských oprávnení. V predchádzajúcom období (rok 2005) bolo vydaných 11 099 činnostenských oprávnení, čo je o 1 254 oprávnení menej ako v roku 2006. V tomto sledovanom období došlo k poklesu vydávania činnostenských listov, kde tento pokles oproti

predstavuje 7,5%. Rovnako došlo k poklesu vo vydávaní koncesných listín v ostatných obvodoch, ktoré predstavuje 64,8% pokles oproti predchádzajúcemu roku.

Graf 14. Fiivnostenské a koncesné listy za rok 2006

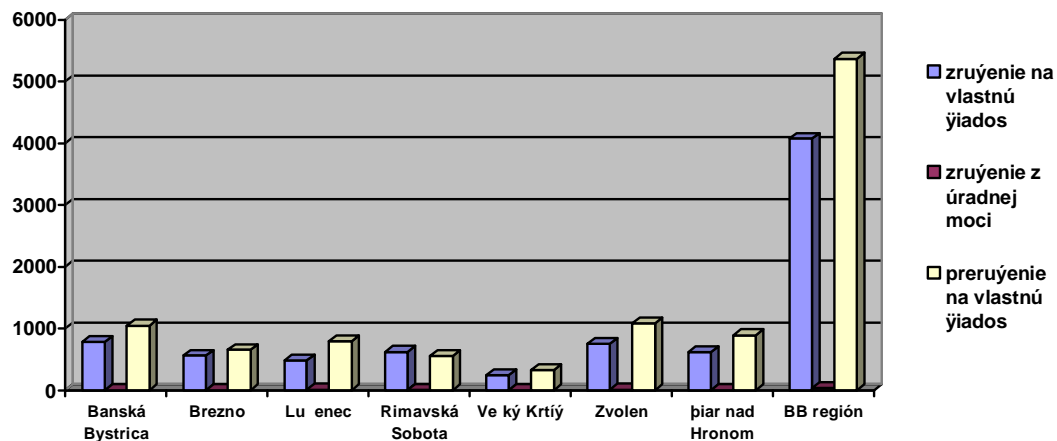
Zdroj: vlastné spracovanie

Pri fiivnostenských listoch v obvode Veľký Krtíš, rovnako ako v predchádzajúcom období došlo k nárastu a to v roku 2006 bolo vydaných o 8 fiivnostenských listov viac ako v roku 2005. V ostatných sledovaných obvodoch došlo k poklesu, kde najmenší pokles bol v obvode Píiar nad Hronom (o päť fiivnostenských listov menej ako v roku 2005). Najväčší pokles sa prejavil v obvode Brezno, kde došlo až k 24,4% poklesu.

Vo všetkých obvodoch bol zaznamenaný pokles vo vydávaní koncesných listín, kde tento počet predstavuje v každom obvode len dvojciferné číslo. Najviac vydaných koncesných listín bolo v obvode Banská Bystrica, kde ich bolo vydaných 88 a pokles oproti predchádzajúcemu roku predstavuje v tomto obvode 54,3%. Najmenší počet vydaných koncesných listín v roku 2006 bol v obvode Veľký Krtíš, kde ich bolo vydaných len 12 kusov a pokles oproti predchádzajúcemu obdobiu za daný obvod predstavuje 61,3% pokles.

V roku 2006 bol rapidný nárast aj pri zrušení podnikania na základe vlastného rozhodnutia, kde v tomto roku za Banskobystrický kraj bolo zrušených až 4 072 fiivností na vlastnú fiivados, čo predstavuje 319% nárast oproti predchádzajúcemu roku. Tento nárast bol enormný vo všetkých skúmaných obvodoch, kde v obvode Banská Bystrica došlo k 303% nárastu, v obvode Brezno k 284% nárastu, v Lučenci došlo k 340% nárastu, v Rimavskej Sobote k 349% nárastu, vo Veľkom Krtíši to bol nárast o 296%, vo Zvolene nárast o 337% a v obvode Píiar nad Hronom to bol nárast o 306%.

Graf . 15 Zrušenie a prerušenie fiivnosti za rok 2006

Zdroj: vlastné spracovanie

Pri zrušení na základe úradnej moci došlo v roku 2006 tiež k poklesu, kde tento pokles predstavuje 14,6%. K výraznejšiemu poklesu došlo aj v obvode Lučenec, kde bolo v tomto sledovanom období zrušených len 13 podnikateľských subjektov na základe úradnej moci. K miernemu nárastu došlo v obvode Zvolen, kde sa počet zrušených podnikateľských subjektov zvýšil o 16,6% a rovnako k nárastu došlo aj v obvode Veľký Krtíš, kde sa objavili 4 podnikateľské subjekty, ktoré boli zrušené na základe úradnej moci.

Najväčšiu polovicu opätovne tvoria prerušené podnikateľské aktivity na základe vlastnej fiivnosti, ktoré v roku 2006 predstavovali 5 370 prerušených fiivností. Tu došlo k opätovnému nárastu, čo oproti roku 2005 predstavuje 9% nárast. K poklesu v tomto ukazovateli došlo len v dvoch obvodoch a to v obvode Veľký Krtíš došlo k poklesu o 4 prerušené fiivnosti v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Druhým obvodom, ktorý zaznamenal klesajúcu tendenciu bol obvod Banská Bystrica, kde došlo k 2,8% poklesu prerušenia fiivností na vlastnú fiivnosť. Najväčší nárast v prerušovaní fiivností zaznamenal obvod Pílar nad Hronom, kde sa tieto prerušenia zvýšili o 31,4% oproti roku 2005.

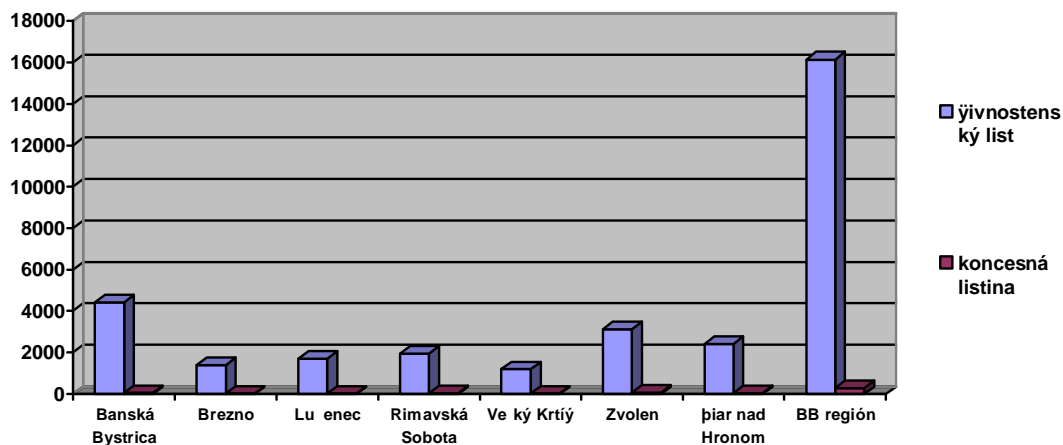
4.2.4 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2007

V období od 1.1.2007 do 31.12.2007 bolo v Banskobystrickom regióne vydaných 16 414 fiivnostenských oprávnení, z čoho 16 139 bolo fiivnostenských listov, čo predstavuje 98,3% zo všetkých vydaných fiivnostenských oprávnení. Zvyšných 1,7% predstavujú vydané

s predchádzajúcimi rokmi sme zaznamenali rapídny nárast vo
v, resp. nárast podnikania na základe fivnostenského listu.

Oproti roku 2006 tento nárast predstavuje 68,4%, čo v realite znamená zvýšenie o 6 555 podnikateľských subjektov podnikajúcich na základe fivnostenského listu.

Graf 16. fivnostenské a koncesné listy za rok 2007

Zdroj: vlastné spracovanie

Predchádzajúci graf zobrazuje podnikanie na základe fivnostenského listu a koncesnej listiny. Pri fivnostenskom liste, najpočetnejšiu skupinu zastáva obvod Banská Bystrica, ako to bolo aj v predchádzajúcich rokoch. Pri tomto ukazovateli bolo za posledný rok zaznamenané zvýšenie nielen v rámci regiónu, ale zároveň došlo k nárastu podnikania na základe fivnostenského listu v každom obvode. Najväčší nárast bol zaznamenaný v obvode Banská Bystrica, kde bolo vydaných o 2 326 fivnostenských listov viac ako v roku 2006.

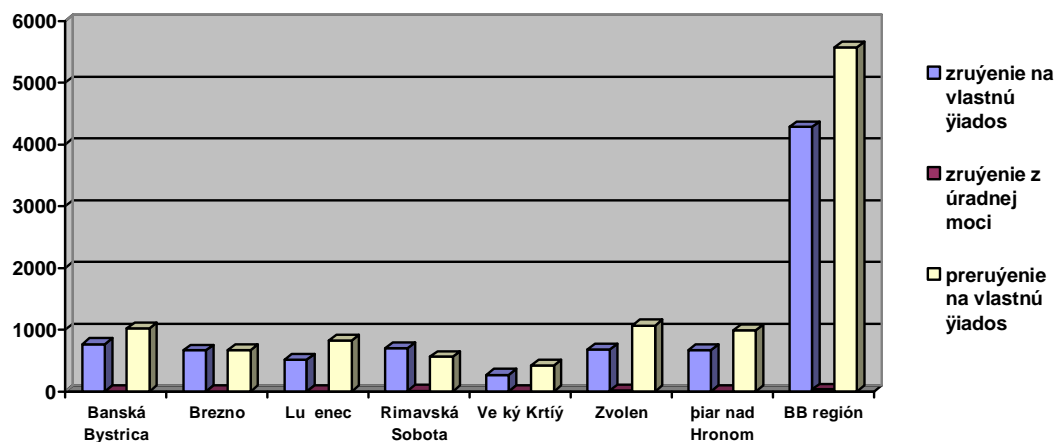
Pri koncesných listinách bol trend v jednotlivých obvodoch rozdielny. Ak sa však pozrieme na Banskobystrický región ako celok, tak bolo vydaných v roku 2007 celkovo 275 koncesných listín, čo je o 14 koncesných listín viac ako v roku 2006. V dvoch obvodoch sa stav v porovnaní rokov 2006 a 2007 vôbec nezmenil. Tento stav zaznamenal obvod Brezno a obvod Rimavská Sobota. V jednom obvode (Banská Bystrica) došlo v roku 2007 k poklesu oproti roku 2006, kde tento pokles predstavoval 31 vydaných koncesných listín, tzn. pokles o 35,2%. V ostatných štyroch obvodoch došlo k nárastu, kde najväčší nárast bol v obvode Veľký Krtíš – o 108%, potom v obvode Zvolen bol nárast o 70%, v obvode Lučenec to bolo o 7,7% a v obvode Biar nad Hronom nárast predstavoval 5,3%.

V priebehu sledovaného obdobia požiadalo o ukončenie podnikania na vlastnú iniciatívu celkovo 4 276 podnikateľských subjektov, čo predstavuje v porovnaní s rokom 2006 nárast

o vydané rozhodnutia o zrušení koncesných listín ako aj o zrušení a prerušenie súhlasov s ukladom fiivnostenských listov, kde sa nevydávajú rozhodnutia o zrušení ale fiivnosť je ukončená dňom oznámenia resp. dňom uvedeným v oznámení.

Počas sledovaného obdobia vydali odbory fiivnostenského podnikania 36 rozhodnutí o zrušení fiivnostenského oprávnenia z úradnej moci, čo predstavuje oproti roku 2006 pokles o 4 rozhodnutia. Stav za jednotlivé obvody je zachytený opäť v grafickom prevedení.

Graf . 17 Zrušenie a prerušenie fiivnosti za rok 2007

Zdroj: vlastné spracovanie

Ako to zobrazuje graf, vidíme, že najväčší počet zrušení na vlastnú žiadosť bol zaznamenaný v obvode Banská Bystrica, ako to bolo aj v predchádzajúcich rokoch. Druhým najpočetnejším obvodom je Zvolen. Čo je však zaujímavé, aj keď tieto dva obvody stále zastávajú prvé priečky pri ukončení fiivnosti na vlastnú žiadosť, bol u nich zaznamenaný pokles v porovnaní s predchádzajúcim obdobím. V obvode Banská Bystrica tento pokles predstavoval 3,4% a v obvode Zvolen to bol pokles o 9,7%. V ostatných obvodoch došlo k nárastu, kde najväčší nárast bol v obvode Brezno, kde došlo až k 18,7% nárastu oproti roku 2006.

Zrušenie fiivností z úradnej moci je oproti zrušeniu na vlastnú žiadosť zanedbateľnou polovkou. Aj v tomto ukazovateli došlo k poklesu za región ako celok. V obvode Brezno sme ani v jednom období nezaznamenali zmenu, čo znamená, že v tomto obvode alebo zrušená ani jedna fiivnosť z úradnej moci.

V troch obvodoch (Rimavská Sobota, Zvolen a Píiar nad Hronom) došlo k nárastu zrušenia fiivností z úradnej moci v porovnaní s predchádzajúcim obdobím. V ostatných obvodoch došlo k poklesu zrušenia fiivností z úradnej moci v porovnaní s predchádzajúcim

...c boli v roku 2007 zrušené len 4 fivností z úradnej moci, čo ak
...predstavuje 81,8% pokles za obdobie štyroch rokov. V tomto
obvode sa najviac prejavil tento pokles, čo sa prejavilo aj na poklese výsledkov za ukazovate
v rámci Banskobystrického regiónu ako celku.

Považujeme za dôležité podotknúť, že fivnostenské oprávnenia rušia fivnostenské
úradu z úradnej moci z dôvodu závažného porušovania podmienok ustanovených koncesnou
listinou, fivnostenským zákonom alebo inými osobitnými právnymi predpismi, ktoré sa
viažu na fivnostenské podnikanie. V takýchto prípadoch môže osoba, ktorej sa fivnostenské
oprávnenie zrušilo z úradnej moci, ohlásiť ohlasovaciu fivnosť, alebo požiadať o vydanie
koncesnej listiny najneskôr do troch rokov od právoplatnosti rozhodnutia o zrušení
fivnostenského oprávnenia z úradnej moci.

Posledným ukazovateľom je prerušenie fivností, kde ako to zobrazuje aj graf, sa
dosahujú najväčšie po ňu pri porovnaní so zrušením i uľahčenie na vlastnú fivnosť alebo z úradnej
moci. Za Banskobystrický región tento ukazovateľ dosahuje rastúcu tendenciu, kde
v porovnaní s predchádzajúcim obdobím došlo k nárastu o 3,6%.

Opäť je zaujímavosťou to, že najvyššie po ňu prerušenie fivností sú v obvodech
Banská Bystrica a Zvolen aj napriek tomu, že práve v týchto dvoch obvodech bol
zaznamenaný pokles oproti roku 2006. V Banskej Bystrici to bol pokles o 2,6% a vo Zvolene
pokles predstavoval 1,4%. Ostatné obvody zaznamenali rastúcu tendenciu, kde najväčší nárast
bol v obvode Veľký Krtíš, kde došlo k 27% nárastu prerušenia fivností na vlastnú fivnosť.

Pri pozastavení prevádzkovania fivnosti nezaniká podnikateľovi právo podnikania, len
nemôže vykonávať podnikateľskú činnosť počas lehoty pozastavenia. Najkratšia možná
lehota na pozastavenie fivnosti je 6 mesiacov podľa fivnostenského zákona, najdlhšia nie je
fivnostenským zákonom stanovená. Dôvody pre takýto postup podnikateľa sú rôzne, napr.
momentálna nerentabilnosť prevádzkovania fivnosti, nástup do zamestnania, sezónny
charakter práce, odchod za prácou do zahraničia a pod. Po uplynutí lehoty pozastavenia môže
podnikateľ pokračovať v prevádzkovaní fivnosti. Ak by podnikateľ v aseptu pozastavenia
prevádzkovania fivnosti podnikal, tým by sa dopustil iného správneho deliktu a
neoprávneného podnikania. Pri takomto zistení, fivnostenský úrad zo zákona musí uložiť
podnikateľovi sankčný postih.

le na úseku registrácie

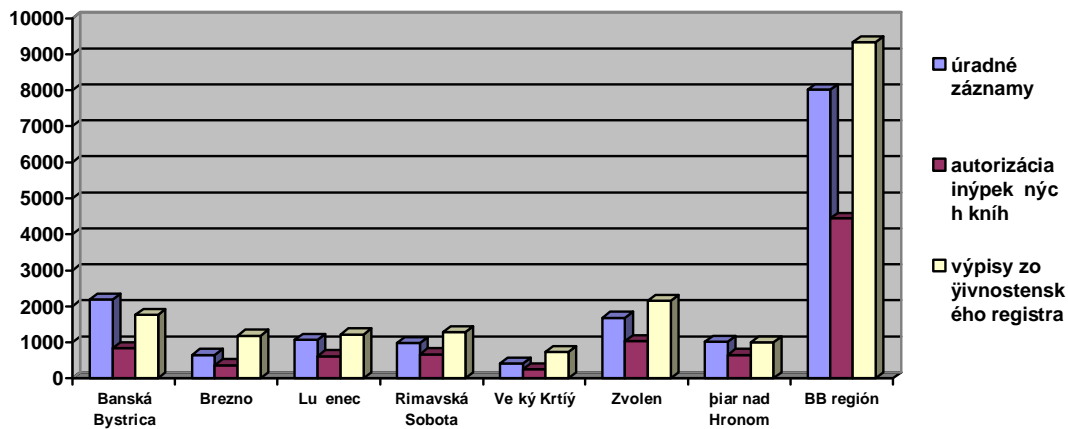
Na úseku registrácie okrem ufl vy—ie spomínaných ukazovate ov sa objavujú al—ie tri, ktoré sú z h adiska tejto diplomovej práce pre nás dôlefité. Ide o úradné záznamy, autorizáciu in—pek ných kníh a výpisy zo flivnostenského registra. Túto skupinu sme si nazvali iné sledované ukazovatele na úseku registrácie. Ich celkové zhodnotenie zachytáva príloha C, kde sú získané údaje za dané ukazovatele na základe jednotlivých obvodov a rokov zobrazené v tabu kovej podobe.

4.3.1 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2004

Odbory flivnostenského podnikania v rámci svojej pôsobnosti vydali v období od 1.1.2004 do 31.12.2004 celkovo 8 009 úradných záznamov. Tieto úradné záznamy sa týkali zmeny bydliska podnikate a, zmeny miesta podnikania, zmeny sídla spoločnosti, zmeny obchodného mena, zmeny ustanoveného zodpovedného zástupcu za remeslá, viazané a koncesované flivnosti, ohlásenie resp. zru—enie prevádzkarní a pod. Najviac vydaných úradných záznamov pripadá na obvod Banská Bystrica, kde ich bolo vydaných 27,2% zo v—etkých vydaných úradných záznamov. V obvode Zvolen bolo vydaných 21%, kde opä tieto dva obvody tvoria spolu takmer polovicu dosiahnutých výsledkov za región ako celok. Najmenej úradných záznamov bolo vydaných v obvode Ve ký Krtí—, o predstavuje len 5,2% z celkového po tu vydaných úradných záznamov.

V zmysle vyhlá—ky . 322/2001 o autorizácií in—pek ných kníh bolo v rámci Banskobystrického regiónu 4 442 autorizácií. Pri tomto ukazovateli nedosahuje prvenstvo obvod Banská Bystrica, ten tvorí len 18,9% podiel na celkovom dosiahnutom stave. Prvenstvo v tomto ukazovateli dosiahol obvod Zvolen, kde bolo prevedených 1 033 autorizácií, o predstavuje 23,3% z celkového po tu. Z tohto vyplýva, že v obvode Zvolen bolo za rok 2004 zriadených najviac prevádzkarní s poskytovaním rôznych druhov podnikateľských inností, i sa ufl jedná o podnikateľov vlastných, tzn. evidovaných na Obvodnom úrade vo Zvolene, alebo cudzích, ktorí zriadili prevádzkare v územnom obvode tohto flivnostenského úradu.

Autorizácia a výpisy za rok 2004

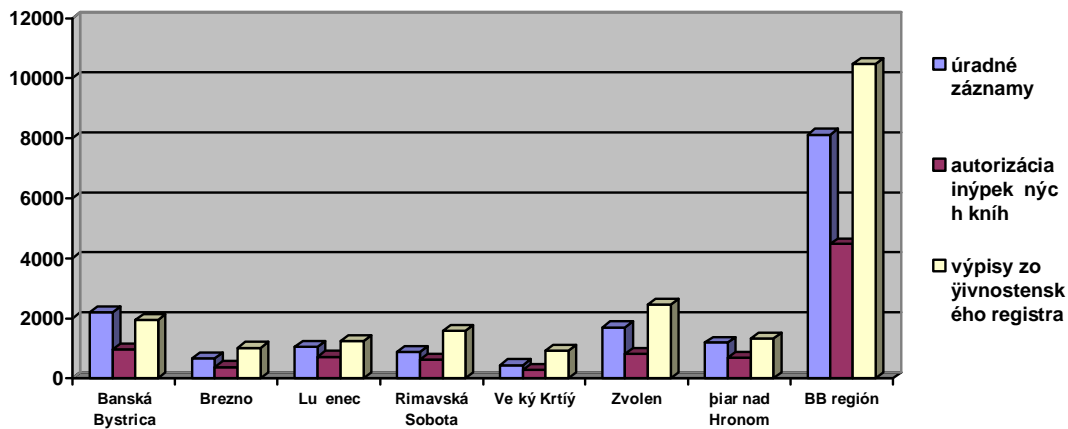
Zdroj: vlastné spracovanie

Najviac výkonov bolo v rámci Banskobystrického regiónu vykonaných v súvislosti s vydaním výpisov zo živnostenského registra, ktorými sa preukazuje trvanie živnostenského oprávnenia na vybavovanie rôznych podnikateľských úverov v bankách, pre účely výberových konaní a pod.

V Banskobystrickom regióne bolo vystavených 9 332 výpisov zo živnostenského registra v roku 2004. Najviac výpisov bolo realizovaných v obvode Zvolen, čo predstavuje 29% z celkového dosiahnutého počtu. Najmenej výpisov bolo realizovaných v obvode Veľký Krtíš, kde bolo realizovaných len 736 výpisov zo živnostenského registra, čo predstavuje 7,9% podiel na celkových výpisoch v rámci regiónu.

4.3.2 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2005

Za obdobie od 1.1.2005 do 31.12.2005 v rámci Banskobystrického regiónu bolo vydaných 8 124 úradných záznamov, čo predstavuje 1,4% nárast oproti predchádzajúcemu skúmanému obdobiu. V rámci jednotlivých obvodov tieto výsledky neboli až také jednoznačné, keďže v obvode Lučenec došlo k poklesu o 1,4% a rovnako k poklesu došlo aj v obvode Rimavská Sobota, kde tento pokles predstavoval až 11,6%. V ostatných obvodoch došlo k nárastu vydávania úradných záznamov, kde sa to v najväčšej miere prejavilo v obvode Piňaz nad Hronom, kde sa v roku 2005 vydalo o 173 záznamov viac ako v predchádzajúcom období. Najviac úradných záznamov bolo vydaných v Banskobystrickom obvode, kde tento obvod vydal 2 197 úradných záznamov, čo predstavuje 27% z celého regiónu. Stav na základe jednotlivých obvodov zobrazuje aj nasledujúci graf.

Zdroj: vlastné spracovanie

In-pek né knihy v roku 2005 boli za celý Banskobystrický región autorizované v počte 4 470 v nadväznosti na ohlásené prevádzkarne nachádzajúce sa v územnej pôsobnosti jednotlivých obvodných úradov. Oproti roku 2004 sme v roku 2005 zaznamenali nárast o 28 aktualizácií. Pokles v tomto ukazovateli sme zaznamenali pri obvode Zvolen, kde došlo k 20,1% poklesu a rovnako bol pokles aj v obvode Rimavská Sobota, ktorý predstavoval hodnotu 8,6%. V ostatných sledovaných obvodoch došlo k nárastu autorizácií, kde prvenstvo získal obvod Banská Bystrica, kde došlo k 15,1% nárastu autorizácií v porovnaní s predchádzajúcim obdobím.

Pre účely preukázania živnostenského oprávnenia bolo v rámci regiónu v roku 2005 vydaných 10 481 výpisov zo živnostenského registra. Aj pri tomto ukazovateli v porovnaní s predchádzajúcim obdobím došlo k nárastu a to konkrétne k 12,3% nárastu, tzn. v roku 2005 bolo vystavených o 1 149 výpisov zo živnostenského registra viac ako v roku 2004. Pri pohľade na jednotlivé obvody, len v jednom sme zaznamenali pokles a to v obvode Brezno, kde došlo k poklesu o 167 výpisov. Ostatné obvody zaznamenali rastovú tendenciu, ktorá sa v najväčšej miere prejavila v obvode Piars nad Hronom, kde v roku 2005 bolo vydaných o 321 výpisov viac ako v predchádzajúcom období.

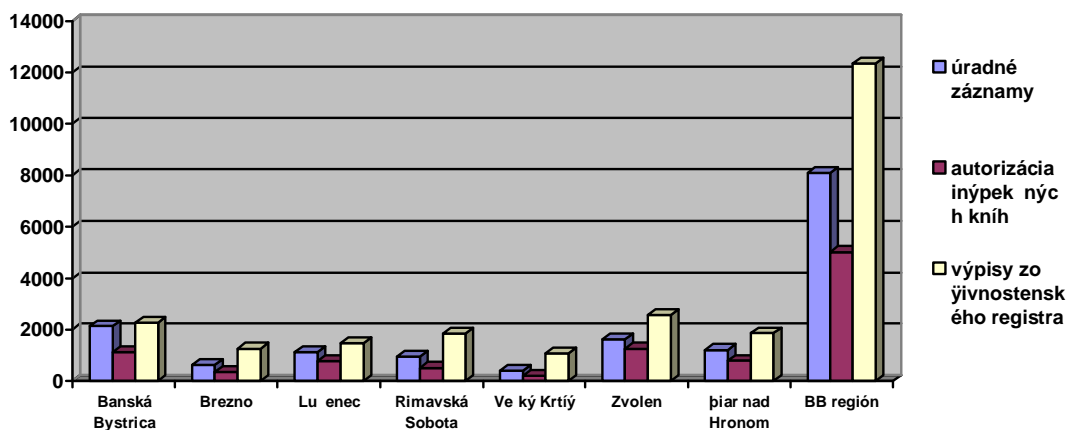
4.3.3 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2006

Analýzou roku 2006 sme zistili, že v rámci Banskobystrického regiónu bolo vydaných 8 104 úradných záznamov, čo je o 20 záznamov menej ako v predchádzajúcom sledovanom období. Teda pokles predstavuje 0,3%. Najväčší podiel na vystavených úradných záznamoch

Bystrica. V troch obvodoch bol zaznamenaný rast pri tomto ukazovateli, najmä v obvode Lučenec došlo k 7,3% nárastu, v obvode Rimavská Sobota to bolo 9,9% nárast a v obvode Píiar nad Hronom to bol nárast o 2%. V ostatných obvodoch došlo k poklesu vo vydávaní úradných záznamov, kde najmenší pokles (2,8%) bol v obvode Banská Bystrica a najväčší pokles vo vydávaní úradných záznamov (4,6%) bol v obvode Zvolen.

V porovnaní s rokom 2005, kde najväčší nárast bol v obvode Zvolen, kde počet autorizácií vzrástol o 432 autorizácií inšpekčných kníh, čo v konečnom dôsledku predstavuje 52,3% nárast oproti roku 2005. Rozloženie jednotlivých ukazovateľov na základe obvodov a za región ako celok zobrazuje grafické prevedenie.

Graf 20 Úradné záznamy, autorizácia a výpisy za rok 2006

Zdroj: vlastné spracovanie

Posledným ukazovateľom je opäť výpis zo živnostenského registra, ktorý je z týchto troch ukazovateľov najpočetnejší. Výpisy zo živnostenského registra v roku 2006 boli vydané pre 12 343 podnikateľských subjektov. V porovnaní s rokom 2005 teda opäť dochádza k nárastu o 20%. Pri tomto ukazovateli v každom sledovanom obvode došlo k nárastu vydávania výpisov zo živnostenského registra. Najmarkantnejší nárast je zaznamenaný v obvode Píiar nad Hronom, kde sa počet vydaných výpisov zvýšil o 537 výpisov. Naopak

obvode Zvolen, kde sa stav v roku 2006 zvýšil o 105 výpisov

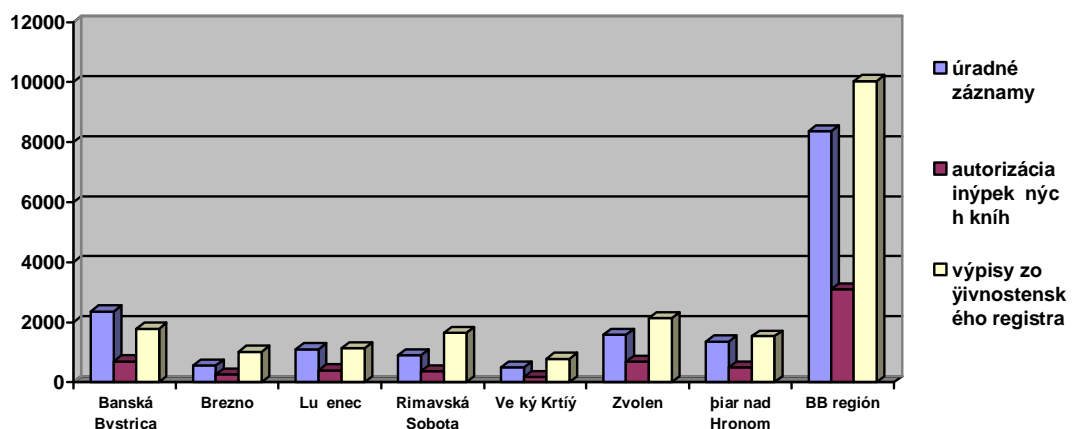
4.3.4 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2007

V priebehu sledovaného obdobia sa v Banskobystrickom regióne vydalo 8 366 úradných záznamov, z oho najviac záznamov bolo vydaných v obvode Banská Bystrica. V tomto roku sa potvrdil rastúci trend v tomto ukazovateli, keď v porovnaní s predchádzajúcim obdobím bol dosiahnutý nárast o 3,2%. Tento trend bol mierne narušený v roku 2006 keď došlo k poklesu, ale len miernemu.

Pri pohľade na jednotlivé obvody zisťujeme, že v štyroch obvodoch došlo k poklesu a to v obvodoch Brezno, Lučenec, Rimavská Sobota a Zvolen. K najväčšiemu poklesu došlo práve v Brezne, kde došlo takmer k 10% poklesu. V ostatných troch obvodoch (Banská Bystrica, Veľký Krtíš a Píiar nad Hronom) došlo k nárastu, kde najväčší nárast vo vydávaní úradných záznamov bol v obvode Banská Bystrica, kde v roku 2007 vydali o 229 záznamov viac ako v predchádzajúcom období.

Pri autorizácii inžpekných kníh bol v roku 2007 prvý krát zaznamenaný pokles o 38,3%, keď v roku 2007 bolo prevedených len 3 094 autorizácii v Banskobystrickom regióne. V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že novelou živnostenského zákona, ktorá nadobudla účinnosť dňa 1.10.2007, došlo k zrušeniu §30 ods.6 živnostenského zákona, tzn. že povinnosť ma autorizovanú inžpeknú knihu v prevádzkarni bola zrušená. Tento pokles zaznamenali samozrejme všetky obvody, kde však v najmenšej miere došlo k poklesu len o 16% a to v obvode Veľký Krtíš. Najväčší pokles bol v Píiari nad Hronom, kde došlo až k 55% poklesu. Stav za jednotlivé obvody sú opäť v nasledujúcom grafe.

Graf . 21 Úradné záznamy, autorizácia a výpisy za rok 2007

Zdroj: vlastné spracovanie

...ý v sledovanom období aj pri poslednom ukazovateli, kde v rámci Banskobystrického regiónu došlo k 18,7% poklesu vo vydávaní výpisov zo fivnostenského registra. Aj tento pokles bol zaznamenaný v každom zo sledovaných obvodov, kde k najväčšiemu poklesu (pokles o 477 výpisov) došlo v Banskobystrickom obvode a najmenší pokles (pokles o 326 výpisov) došlo v obvode fiiar nad Hronom.

4.4 Úsek kontroly

Do skupiny nazvanej úsek kontroly sme zaradili tri základné ukazovatele, ktoré sú relevantné z pohľadu tejto diplomovej práce. Ide o nasledovné ukazovatele: počet kontrol, kontroly v rámci spolupráce a iné úkony. Opäť analýzu prevedieme za jednotlivé skúmané obdobia osobitne a celkové dosiahnuté výsledky za tieto ukazovatele sa nachádzajú v tabuľke kovej podobe v prílohe šDĎ.

4.4.1 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2004

V zmysle § 61 ods. 1 fivnostenského zákona vykonali pracovníci kontroly za sledované obdobie v rámci Banskobystrického regiónu 4 196 kontrol zameraných na dodržiavanie príslušných ustanovení fivnostenského zákona ako aj ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré sa vzťahujú na fivnostenské podnikanie.

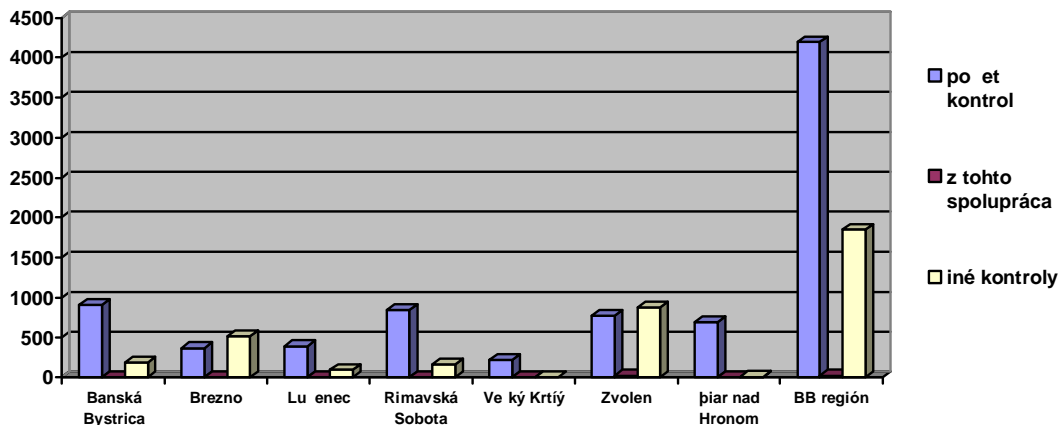
Porovnávaním sme zistili, že z tohto celkového počtu bolo najviac kontrol vykonaných v obvode Banská Bystrica (908 kontrol) čo predstavuje 21,6% podiel na celkových prevedených kontrolách v rámci kraja. Na obvod Brezno pripadá 8,7% kontrol, obvod Lučenec sa na kontrolách podieľa a 9,3% podielom, obvod Rimavská Sobota dosiahol 20,1% podiel na vykonaných kontrolách v rámci regiónu, obvod Veľký Krtíš má najmenší podiel a to 5,3% kontrol, obvod Zvolen dosiahol 18,5% podiel na kontrolách a obvod fiiar nad Hronom má 16,5% podiel na celkových kontrolách v rámci regiónu.

V súčinnosti s inými kontrolnými orgánmi, ako napríklad s Policajným zborom SR, Úradom práce sociálnych vecí a rodiny a pod., bolo vykonaných 23 kontrol v rámci Banskobystrického regiónu, čo je 0,6% z celkového počtu vykonaných kontrol v rámci regiónu.

Z celkového počtu 23 kontrol a 21 kontrol v spolupráci s inými orgánmi bolo vykonaných v obvode Zvolen a rovnako po jednej kontrole zaznamenali obvody Rimavská

vo všetkých ostatných obvodoch nebola vykonaná kontrola v súhrnnej súčinnosti. Tento stav je zachytený aj v grafickej podobe.

Graf 4.22 Kontroly a iné úkony za rok 2004

Zdroj: vlastné spracovanie

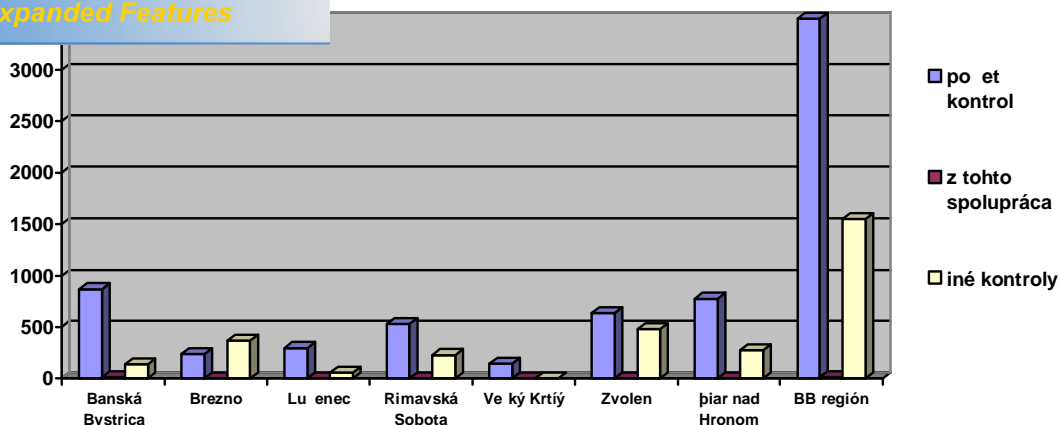
Pre úspešné vykonanie kontroly je mnohokrát potrebné vykonať rôzne úkony, ktoré súvisia s kontrolou, jej výsledkami a závermi ako sú napr. predvolanie na kontrolné konanie vo veci uloženia sankčného postihu, výzvy, oznámenia o začatí správneho konania a pod. V rámci Banskobystrického regiónu úsek kontroly flivnostenských úradov vykonal 1 849 takýchto úkonov.

Najväčší počet práve týchto úkonov bol v obvode Zvolen, kde ich bolo vykonaných 874, čo predstavuje 47,3% podiel na všetkých vykonaných iných úkonoch v rámci celého regiónu. Najmenej úkonov bolo prevedených v obvode Veľký Krtíš, kde bol zaznamenaný len jeden úkon, čo predstavuje 0,06% podiel na všetkých úkonoch v rámci regiónu.

4.4.2 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2005

V roku 2005 v rámci Banskobystrického regiónu bolo vykonaných 3 496 kontrol, čo ak sa pozrieme na predchádzajúce obdobie, predstavuje pokles o 700 vykonaných kontrol, teda je to zníženie o 16,7% pri výkone kontrol. Najviac kontrol bolo aj v tomto období prevedených v obvode Banská Bystrica, ako to zobrazuje aj nasledovný graf.

za rok 2005

Zdroj: vlastné spracovanie

Ke sa pozrieme na podiel regiónov a ich vývoj v rámci predchádzajúceho a súčasného skúmaného obdobia, zisťujeme, že v niektorých okresoch došlo k poklesu a len v jednom k rastu počet kontrol. Nárast bol v obvode Pílar nad Hronom, kde došlo k 12,4% nárastu oproti roku 2004. Najväčší pokles vo vykonávaní kontrol bol v obvode Rimavská Sobota, kde v roku 2005 bolo prevedených o 312 kontrol menej ako v roku 2004, čo predstavuje 36,9% pokles.

Ak sa pozrieme na spoluprácu, aj tu došlo k rapidnému poklesu a to v roku 2005 bolo vykonaných len 13 kontrol na základe spolupráce, čo predstavuje 0,4% zo všetkých vykonaných kontrol. Pokles, ktorý bol v sledovanom období zaznamenaný bol vo výške 43,5% oproti roku 2004. Z celkového počtu 13 kontrol v rámci spolupráce bolo 12 kontrol vykonaných v obvode Banská Bystrica, čo predstavuje 92,3% z vykonaných kontrol na základe spolupráce. Jedna kontrola bola vykonaná aj v obvode Rimavská Sobota.

Iné úkony týkajúce sa úseku kontroly v roku 2005 boli vykonané v počte 1 550 úkonov, čo tiež predstavuje pokles v porovnaní s rokom 2004 o 16,1%. V dvoch obvodoch bol zaznamenaný nárast vo výkone ostatných úkonov a to v obvode Rimavská Sobota došlo k nárastu o 83,4% a v obvode Pílar nad Hronom bol nárast enormný a predstavoval zvýšenie až o 4500%. Tento nárast bol na základe toho, že v roku 2004 bolo v danom obvode vykonaných len 6 úkonov a v roku 2005 až 277 úkonov.

4.4.3 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2006

Pri analýze tohto obdobia sme zistili, že v Banskobystrickom regióne bolo v roku 2006 vykonaných celkovo 3 408 kontrol. Keže v predchádzajúcom sledovanom období bolo

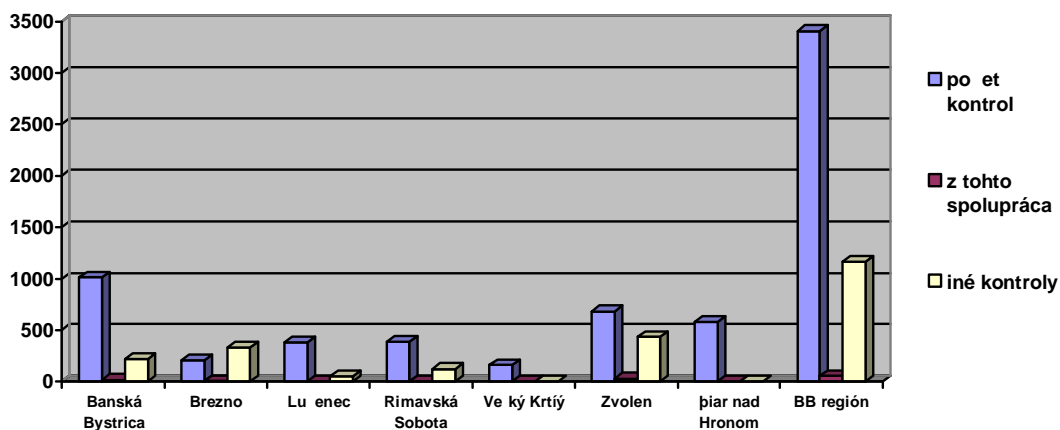
ak môžeme povedať, že došlo v roku 2006 opäť k poklesu a to o 16,5% vykonaných kontrol. Nárast okrem tohto obvodu bol zaznamenaný aj v obvode Lučenec a Zvolen, kde však nebol úplne taký rapidný. Zvyšné štyri obvody zaznamenali pokles, kde k najväčšiemu poklesu došlo v obvode Píiar nad Hronom, kde bolo vykonaných o 200 kontrol menej ako v predchádzajúcom období, čo je pokles o 25,7%. Dosť veľký pokles (27,2%) bol zaznamenaný aj v obvode Rimavská Sobota, kde bolo vykonaných o 135 kontrol menej ako v roku 2005.

Zároveň môžeme povedať, že v tomto obvode došlo k nárastu kontrol oproti roku 2005 a to o 16,5% vykonaných kontrol. Nárast okrem tohto obvodu bol zaznamenaný aj v obvode Lučenec a Zvolen, kde však nebol úplne taký rapidný. Zvyšné štyri obvody zaznamenali pokles, kde k najväčšiemu poklesu došlo v obvode Píiar nad Hronom, kde bolo vykonaných o 200 kontrol menej ako v predchádzajúcom období, čo je pokles o 25,7%. Dosť veľký pokles (27,2%) bol zaznamenaný aj v obvode Rimavská Sobota, kde bolo vykonaných o 135 kontrol menej ako v roku 2005.

K nárastu v rámci celého Banskobystrického regiónu došlo práve pri kontrolách na základe spolupráce, ktoré v sledovanom období boli vykonané v počte 56 kontrol v spolupráci s inými orgánmi. Tento počet predstavuje celkovo nárast o 330%.

Kontroly vykonané na základe spolupráce boli prevedené len v troch obvodoch a to v obvode Banská Bystrica ich bolo vykonaných 20, kde došlo v porovnaní s predchádzajúcim obdobím k 67% nárastu. Druhým obvodom je obvod Brezno, kde boli vykonané štyri kontroly na základe spolupráce a nárast predstavuje 400%, keďže predtým nebola v tomto obvode takáto kontrola evidovaná. Posledným obvodom je Zvolen, kde bolo vykonaných 32 kontroly na základe spolupráce. V predchádzajúcom období ani v tomto obvode nebola vykonaná kontrola na základe spolupráce. Pre jednoduchšie a prehľadnejšie zobrazenie danej situácie, si zistené stavy zobrazíme v grafickej podobe.

Graf 24. Kontroly a iné úkony za rok 2006

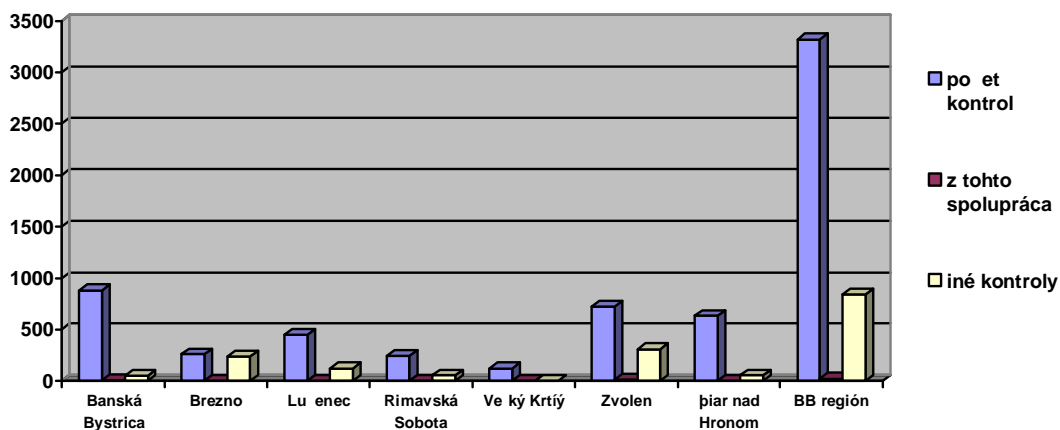
Zdroj: vlastné spracovanie

v poslednom ukazovateli o iné úkony. V roku 2006 bolo celkovo 1 164 úkonov, čo je o 386 úkonov menej ako v roku 2005. K nárastu vo vykonaných úkonoch došlo v obvode Banská Bystrica, kde v roku 2006 bolo vykonaných aŕ 219 úkonov, čo je o 81 úkonov viac ako v predchádzajúcom období. Nezmenený stav bol v obvode Veľký Krŕt, kde v sledovanom období nebol vykonaný ani jeden úkon. Najväčší pokles bol zaznamenaný v obvode ĩiar nad Hronom, kde sme zaznamenali aŕ 99,3% pokles vo vykonávaní ostatných úkonov.

4.4.4 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2007

Aj v tomto sledovanom období, rovnako ako po asvetkých troch predchádzajúcich obdobiach, došlo k poklesu vo výkone kontrol. V roku 2007 bolo v rámci Banskobystrického regiónu vykonaných 3 320 kontrol, čo je o 88 kontrol menej ako v roku 2006. Opäť najviac kontrol bolo vykonaných v obvode Banská Bystrica, čo predstavuje 26,6% z celkového počtu vykonaných kontrol. V štyroch sledovaných obvodoch došlo k nárastu vo vykonávaní kontrol a to v obvode Brezno došlo k 25% nárastu, v obvode Lučenec bol nárast o 19,5%, v obvode Zvolen bol nárast o 6,1% a v obvode ĩiar nad Hronom bol nárast o 9,7%. Vo zvyšných obvodoch došlo k poklesu, kde najväčší bol v obvode Rimavská Sobota a to pokles o 37,1%.

Graf .25 Kontroly a iné úkony za rok 2007

Zdroj: vlastné spracovanie

V rámci kontrol na základe spolupráce, ktorých bolo v roku 2007 vykonaných 26, došlo v porovnaní s predchádzajúcim obdobím k poklesu o 53,6%. Z celkového počtu 26 kontrol bolo 53,8% kontrol na základe spolupráce prevedených v obvode Zvolen, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom v rámci tohto okresu predstavuje 56% pokles.

ku 2007 bolo vykonaných 8 kontrol, čo tiež predstavuje pokles o 27,8% oproti predchádzajúcemu roku. Rovnako po dve kontroly boli zaznamenané v obvode Rimavská Sobota a firiem nad Hronom.

Klesajúca tendencia vo výkone iných úkonov sa prejavila aj v poslednom sledovanom období. Celkovo za región bolo vykonaných 840 iných úkonov, čo predstavuje zníženie o 27,8% oproti predchádzajúcemu roku. K nárastu trendu pri iných úkonoch došlo v obvode Lučenec, kde tento nárast bol 127% a podobne v obvode firiem nad Hronom došlo až k 2700% nárastu. V obvode Veľký Krtíš opäť nenastala žiadna zmena a ostatné obvody zaznamenali pokles.

Za celkové sledované obdobie, t.j. od 1.1.2004 do 31.12.2007 najviac kontrol bolo vykonaných v roku 2004 a zároveň v tomto roku bolo vykonaných najviac iných úkonov. Tieto ukazovatele ovplyvnil postup obvodných úradov v rámci celej SR, ktoré na základe metodických pokynov MV SR a krajských úradov postupne predvolávali podnikateľské subjekty a to fyzické osoby a právnické osoby, ktoré mali vydané flivnostenské oprávnenie na cestnú nákladnú dopravu, nepravidelnú autobusovú dopravu a taxislužby za účelom zistenia, či tieto subjekty spĺňajú odbornú a finančnú spôsobilivosť v zmysle flivnostenského zákona od 1.5.2004 (t.j. dňom vstupu SR do EÚ) v nadväznosti na osobitný právny predpis a to zákon č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave v znení neskorších zmien a doplnkov. Uvedená úloha mala vplyv i na celkový počet kontrol v roku 2004, nakoľko až po vykonaní tejto kontroly oddelenia flivnostenskej registrácie vydávali nové koncesné listiny v súvislosti s horeuvedenou právnou úpravou ako i flivnostenské listy v rámci transformácie.

4.5 Sankčné postihy

Poslednú skupinu tvoria štyri ukazovatele, ktoré sme analyzovali za jednotlivé stanovené obdobia. Ukazovatele v tejto skupine sú nasledovné: počet blokových pokút, ich výška v Sk, počet rozhodnutí a výška pokút na základe rozhodnutia v Sk. Výťažky získané úradmi sú opäť zachytené v tabuľkovom prevedení v prílohe šEö.

4.5.1 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2004

Za porušenia príslušných ustanovení flivnostenského zákona alebo osobitných právnych predpisov, ktoré sa viažu na flivnostenské podnikanie v prípade preukázania,

bankné postihy so zreteľom najmä na závažnosť, čas trvania a závažnosť porušenia.

Je potrebné poznamenať, že v kompetencii pracovníkov oddelenia kontroly v závislosti od konkrétneho porušenia je možnosť vyúfli skrátený, zjednodušený postup a to blokové konanie, kedy sa nevydáva rozhodnutie o uložení pokuty podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní. Tento inštitút blokového konania je možný použiť v prípade, keď s tým podnikateľ súhlasí a je blokujúcu pokutu ochotný na mieste zaplatiť.

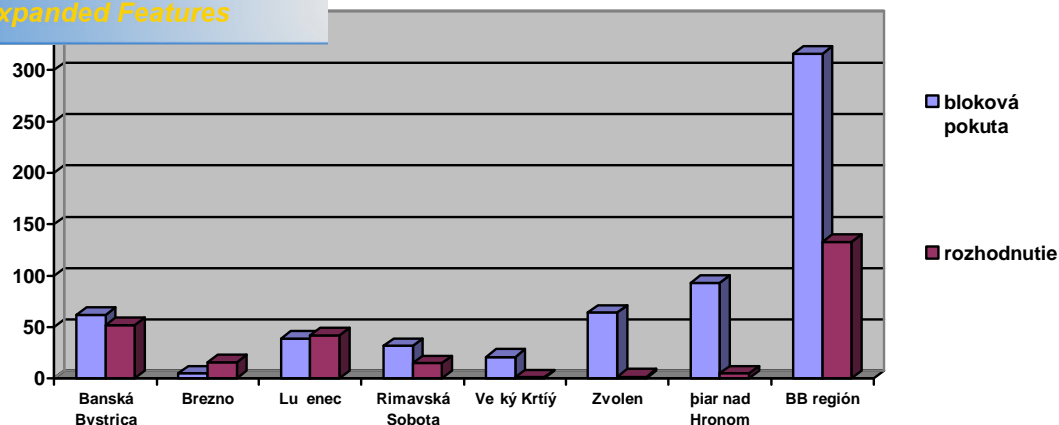
V § 65 ods.1 flivnostenského zákona je presne stanovené, za aké porušenie môže kontrolór uložiť blokujúcu pokutu podnikateľovi. Treba však poznamenať, že nie je možné v rámci porušenia riešiť len blokujúcu pokutu. V takomto prípade sa vydávajú rozhodnutia o správnom konaní.

V flivnostenskom zákone, platnom do 1.10.2007 bolo umožnené kontrolárovi uložiť pokutu za porušenie ustanovení flivnostenského zákona. Táto možnosť však nie je povinnosťou. Povinnosťou sa stáva len pri neoprávnenom podnikaní (§ 63 a fl § 65). Novelou flivnostenského zákona (od 1.10.2007) kontrolór musí uložiť pokutu pri zistenom porušení.

Na základe analýzy zistených údajov za rok 2004 sme zistili, že v Banskobystrickom regióne bolo uložených 316 blokujúcich pokút. Najviac pokút, a fl 93 (29,4%) bolo uložených v obvode fiar nad Hronom. Naopak najmenej pokút bolo uložených v obvode Brezno, kde bolo uložených len 5 blokujúcich pokút. Priemerná výška blokovej pokuty v obvode fiar nad Hronom na jednu blokujúcu pokutu bola vo výške 2 075 Sk, pričom priemer za celý Banskobystrický región na jednu blokujúcu pokutu bol 2 060 Sk.

V správnom konaní, keď rozhodnutím bolo v roku 2004 vydaných v Banskobystrickom regióne 133 pokút. Najviac pokút, 52 bolo vyrubených v obvode Banská Bystrica, čo predstavuje 39% zo všetkých pokút na základe rozhodnutia. Najmenej pokút (iba jedna) bolo udelených v obvode Veľký Krtíš. Ak sa pozrieme na finančné vyjadrenie jednotlivých pokút, tak v obvode Banská Bystrica bolo v priemere na jednu pokutu vybraných 1 250 Sk, zatiaľ čo priemer za región predstavuje 3 410 Sk na jednu pokutu.

Stav udelenia pokút v závislosti od jednotlivých obvodov zobrazuje nasledujúci graf.

Zdroj: vlastné spracovanie

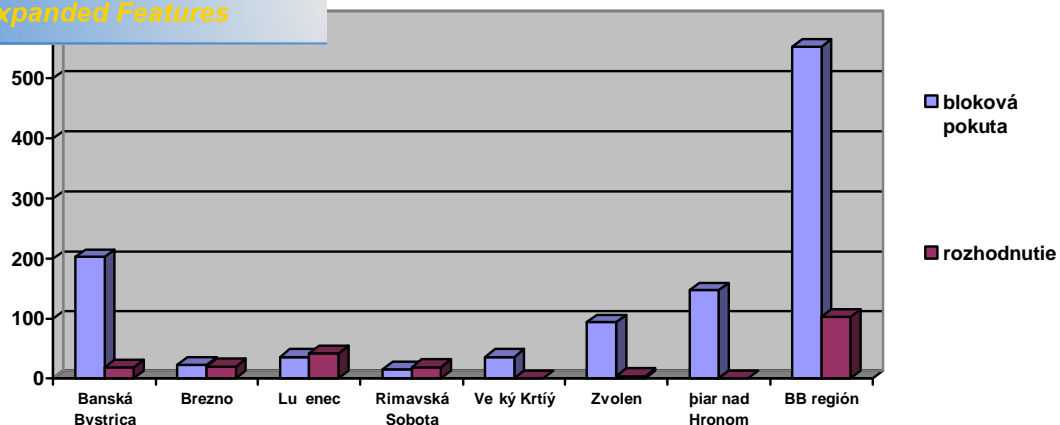
Najväčší počet celkovo ulofnených pokút bol zaznamenaný v obvode Banská Bystrica a to v počte 114 z celkového počtu 449, čo predstavuje 25,4%. Naopak, najmenší počet pokút bol ulofnený v obvode Brezno a to v počte 21 pokút, čo predstavuje 4,7% z celkového počtu ulofnených pokút.

4.5.2 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2005

V období od 1.1.2005 do 31.12.2005 bolo ulofnených celkovo 554 blokovaných pokút. Ak sa pozrieme na predchádzajúce obdobie, zistíme, že v tomto roku došlo k nárastu o 238 pokút v rámci celého Banskobystrického regiónu. Najviac blokovaných pokút bolo v roku 2005 ulofnených v obvode Banská Bystrica, kde bolo ulofnených 203 pokút z celkového počtu, čo predstavuje 36,6% zo všetkých blokovaných pokút v rámci regiónu.

Vývoj jednotlivých okresov v závislosti od predchádzajúceho obdobia bol rôznorodý. V obvode Lučenec a Rimavská Sobota došlo k poklesu v ulofnených blokovaných pokutách a to v Lučenci to bol pokles o 7,7% a v Rimavskej Sobote to bol pokles o 53%. V ostatných obvodoch došlo k nárastu v ulofnených blokovaných pokutách. Najväčší nárast bol zaznamenaný v obvode Banská Bystrica, kde sa v roku 2005 vybralo aľ 203 pokút.

Priemerná výška pripadajúca na jednu blokovanú pokutu v rámci celého regiónu predstavovala v roku 2005 výšku 1 698 Sk a v obvode Banská Bystrica to bolo v priemere na jednu blokovanú pokutu 1 828 Sk. Celkovo bola ulofnená čiastka v blokovaných pokutách vo výške 941 000 Sk v rámci regiónu, čo je viac ako v predchádzajúcom období, kde rozdiel je aľ 290 000 Sk oproti roku 2004.

Zdroj: vlastné spracovanie

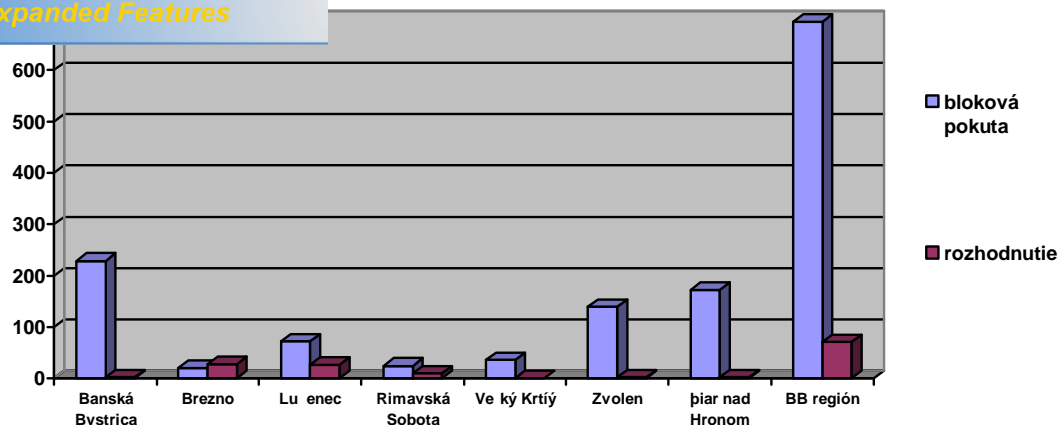
V roku 2005 klesol počet vydaných rozhodnutí o pokutách v rámci regiónu o 30 rozhodnutí. V roku 2005 bolo zaznamenaných v rámci regiónu celkovo 103 rozhodnutí, z čoho až 42 rozhodnutí bolo v obvode Lučenec.

Práve v obvode Lučenec bola priemerná výška jedinej pokuty na jedno rozhodnutie vo výške 3 286 Sk, zároveň v tomto okrese bola dosiahnutá najvyššia finančná čiastka vybratá na pokutách, ktorá predstavuje až 36,6% podiel na vybratých pokutách z celého regiónu. Naopak najmenšia čiastka vo výške 1 000 Sk bola uložená v obvode Zvolen. Ďalšie rozhodnutia o vydaní pokuty neboli uložené v obvode Veľký Krtíš.

4.5.3 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2006

V roku 2006 bolo za Banskobystrický región uložených celkovo 694 blokových pokút, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavuje nárast o 140 uložených blokových pokút. Najviac blokových pokút bolo uložených v obvode Banská Bystrica a to celkom 229 pokút, čo predstavuje nárast v tomto obvode v porovnaní s predchádzajúcim obdobím o 26 pokút.

Priemerná výška blokovej pokuty v Banskobystrickom regióne v roku 2006 bola v čiastke 1 693 Sk, čo predstavuje zníženie o 5 Sk oproti predchádzajúcemu sledovanému obdobiu.

Zdroj: vlastné spracovanie

o sa týka správneho konania v celom Banskobystrickom regióne bolo v roku 2006 vydaných 71 rozhodnutí, čo je o 32 rozhodnutí menej ako v predchádzajúcom sledovanom období, tzn. pokles o 32%. Prvenstvo v počte vydaných rozhodnutí o uložení pokuty patrí obvodu Brezno, ktorý vydal až 28 rozhodnutí z celkového počtu 71. Tomuto obvodu patrí aj najvyššie uložená čiastka, čo z celkovej uloženej čiastky v kraji (136 500 Sk) predstavuje 36% podiel. Najmenej rozhodnutí resp. sankčných postihov tohto druhu bolo uložených v obvode Zvolen a Pílar nad Hronom. Okrem rozhodnutia o uložení pokuty nebolo vydané v obvode Veľký Krtíš. Priemerná výška na jedno rozhodnutie predstavovala v kraji čiastku 1 923 Sk, v obvode Brezno to bolo v priemere 1 660 Sk.

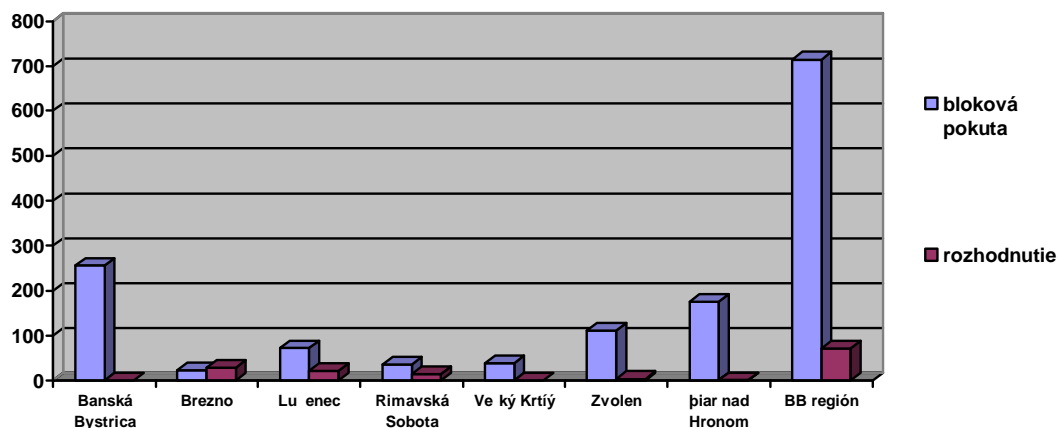
4.5.4 Analýza a zhodnotenie vývoja za rok 2007

V blokovom konaní bolo v tomto sledovanom období uložených 714 pokút, čo predstavuje opäť ako v predchádzajúcich troch obdobiach nárast a to o 20 blokových pokút za región ako celok. Najviac bola táto forma sankčného postihu uplatňovaná v obvode Banská Bystrica, čo bolo už tretíkrát počas sledovaného obdobia. V obvode Banská Bystrica bolo uložených celkovo 256 blokových pokút, čo predstavuje 35,9% podiel na celkových blokových pokutách v rámci regiónu. Najmenej blokových pokút bolo uložených v obvode Brezno, v počte 23 pokút, tzn. 3,2% podiel na celkových blokových pokutách Banskobystrického regiónu.

V súvislosti so zvýšeným počtom blokových pokút v regióne došlo aj k zvýšeniu finančnej čiastky vyrúbenej na blokových pokutách, ktorá v roku 2007 predstavovala čiastku 1 238 000 Sk, čo je o 63 000 Sk viac ako v predchádzajúcom sledovanom období (nárast

celkovej pokuty za kraj dosiahla v roku 2007 čiastku 1 734 Sk. Najvyššie uložené blokové pokuty v celkovej výške 510 000 Sk, čo predstavuje najvyššiu čiastku. Najnižšia čiastka 31 000 Sk bola uložená v obvode Brezno. V tomto obvode bol aj najmenší počet uložených blokových pokút a to v počte 23 pokút.

Graf 29 Pokuty za rok 2007

Zdroj: vlastné spracovanie

V počte rozhodnutí o uložení pokuty za región bol zaznamenaný v roku 2007 nárast len o jedno rozhodnutie v porovnaní s predchádzajúcim sledovaným obdobím. V roku 2007 bolo vydaných 72 rozhodnutí o uložení pokuty. Najviac rozhodnutí bolo vydaných v obvode Brezno a to 30 rozhodnutí, čo predstavuje 41,7% podiel na celkových rozhodnutiach v rámci celého regiónu. Najmenej rozhodnutí bolo vydaných v obvode Zvolen a Píiar nad Hronom. Opäť sa nám potvrdilo, že v obvode Veľký Krtíš nebolo vydané ani jedno rozhodnutie o udelení pokuty.

V sledovanom období (rok 2007) sme zaznamenali aj nárast uložených pokút v Banskobystrickom regióne, kde v porovnaní s predchádzajúcim obdobím došlo k nárastu o 38 500 Sk, čo je nárast o 28,2%. Najvyššia čiastka bola uložená v obvode Brezno a to vo výške 68 000 Sk, kde v priemere na jedno rozhodnutie pripadla čiastka 2 267 Sk.

Vykonanou analýzou sme zistili, že každým rokom sa zvyšuje počet uložených pokút v blokovom konaní ako i výška týchto pokút v Sk. K danému stavu prispieva aj novela trestného zákona ktorá uvádza, že kontrolór pri zistení porušenia ustanovení trestného zákona uloží pokutu.

Z vykonanej analýzy vyplýva, že najviac podnikateľských subjektov je koncentrovaných v obvodoch Banská Bystrica a Zvolen. Tento trend je hlavne z toho dôvodu, že práve v obvodoch Banská Bystrica a Zvolen žije okolo 36% obyvateľov zo všetkých skúmaných obvodov Banskobystrického kraja, je tu rozvinutejší priemysel, obchod a služby. Dôvodmi sú nielen rozdielna ekonomická báza obvodov, ale aj rozdielna infraštruktúrna vybavenosť. Vývoj obyvateľov v sledovanom období od roku 2004 do roku 2007 na základe jednotlivých skúmaných obvodov sa nachádza v ucelenej podobe v prílohe ŠFö, tejto diplomovej práce.

Rovnako aj novo evidované podnikateľské subjekty v prevažnej väčšine vznikali práve v týchto dvoch obvodoch (Banská Bystrica a Zvolen). Celkový počet podnikateľských subjektov v rámci skúmaných štyroch rokov zaznamenal rastúci trend, kde rastúci trend bol pri fyzických osobách ale aj pri právnických osobách. Novo evidované podnikateľské subjekty v rámci analýzy dosiahli aj klesajúce hodnoty. Rastúci trend sa prejavil pri právnických osobách ale len od roku 2005, fyzické osoby sa v prvých dvoch sledovaných obdobiach vyvíjali v podobe rastu, kde prelomový bol rok 2006, od kedy sme zaznamenali pokles.

Podobný vývoj sme evidovali aj pri vydávaní flivnostenských listov, kde prvé dve sledované obdobia poukazovali na rastúcu tendenciu ale v roku 2006 došlo k miernemu poklesu, ktorý bol prevažovaný vysokým rastom v roku 2007. Koncesné listiny mali počas celého sledovaného obdobia klesajúcu tendenciu.

Rastúcu tendenciu v rámci celého referenčného obdobia sme zaznamenali pri prerušeních flivnosti na vlastnú flivnosť. Zrušenie flivnosti sa vyvíjalo rozdielne v závislosti od dôvodu zrušenia. Pri zrušení flivnosti z úradnej moci sme zaznamenali klesajúcu tendenciu aj keď v prvých dvoch sledovaných obdobiach stagnovala. Pri zrušení podnikania na základe vlastnej flivnosti bol vývoj cyklický. V roku 2005 oproti roku 2004 došlo k rapidnému poklesu, ale v roku 2006 došlo k opačnej situácii, nastal rapidný nárast. Rastúci trend sa prejavil aj v roku 2007.

Skupina ukazovateľov, ktoré sme nazvali Iné sledované ukazovatele z úseku registrácie sa vyvíjali rastúcim trendom. K poklesu došlo až v roku 2007 pri autorizácii, čo sme odôvodnili pri podrobnej analýze a hodnotení vývoja v konkrétnych obdobiach.

Opačne, klesajúca tendencia sa prejavila na úseku kontrol, kde sa počet kontrol v rámci Banskobystrického kraja vyvíjal miernym klesajúcim trendom a rovnako klesal aj

v rámci spolupráce v prvých dvoch obdobiach mala mierne pokles. Roku 2006 sme pri tomto ukazovateli dosiahli rapídny nárast.

Rok 2007 sa opäť prejavil vysokým poklesom.

Poslednou sledovanou skupinou boli sankčné pokuty, kde sme skúmali štyri ukazovatele. Po štyroch rokoch pokút mal v rámci sledovaného referenčného obdobia rastúci trend. Nárast sme zachytili aj pri štyroch vyjadrení blokovaných pokút. Pokuty na základe rozhodnutia sa vyvíjali presne opačným smerom, kde sme v prvých troch sledovaných rokoch zaznamenali pokles a v poslednom roku bol nárast, ale len o jedno rozhodnutie. Štyri vyjadrenie týchto sankcií na základe rozhodnutia malo počas sledovaných období jasne klesajúci trend.

E POZNATKOV

Cieľom diplomovej práce bolo analyzovať a hodnotiť vývoj podnikania na základe fiivnostenského oprávnenia podnikateľa a v podmienkach Banskobystrického kraja a na rťnú výhľady do budúcnosti z pohľadu podnikateľa a fiivnostníkov v Banskobystrickom kraji.

Prvú časť hlavného cieľa sa nám podarilo naplniť vo štvrtnej kapitole tejto diplomovej práce a zásti sme si v závere jednotlivých skupín ukazovateľa zhrnuli výsledky dosiahnuté analýzou a zdôvodnili sme javy, ktoré sme analýzou zistili.

Týmto sme naplnili celkový cieľ, sme naplnili aj čiastkové ciele, kde prvým bolo analyzovať právnu úpravu podnikania na základe fiivnostenského zákona, čo predstavuje základ pre pochopenie javov a procesov vo vývoji fiivnostenského podnikania. Naplnenie tohto čiastkového cieľa sme preukázali pri hodnotení jednotlivých javov ako napríklad pri odôvodnení klesajúceho trendu vykonávania kontrol v Banskobystrickom kraji, ale aj pri sankčných postihoch a podobne.

Ďalšie čiastkové ciele na seba úzko naväzujú a všetky boli naplnené v predchádzajúcej kapitole tejto diplomovej práce, kde sme analyzovali fiivnostenské podnikanie v Banskobystrickom kraji, analyzovali vývoj podnikania v jednotlivých obvodoch Banskobystrického kraja a zároveň sme aj vyhodnotili analýzy vývoja na základe stanovených skupín ukazovateľa v jednotlivých obvodoch. V závere každej podkapitoly sme hodnotili trendy vývoja fiivnostenského podnikania v Banskobystrickom kraji za sledované ukazovateľa.

Posledným čiastkovým cieľom ostáva navrhnúť odporúčania pre fiivnostníkov, ktorí podnikajú v Banskobystrickom kraji. Tieto návrhy vyplývajú z analýzy, ktorou sme zistili, že novelizácia fiivnostenského zákona prináša pre fiivnostníkov pozitívne ako aj negatívne dopady. Novela fiivnostenského zákona reaguje na zmeny v doterajšom spoločenskom, ekonomickom ale aj politickom vývoji a zachytáva zmeny v legislatíve po vstupe SR do Európskej únie. Každý takýto krok ovplyvňuje aj podnikateľské subjekty, ktoré sa neustále musia prispôbovať meniacim sa podmienkam na trhu.

V blízkej budúcnosti vznikne opäť náročnejšia situácia pre podnikateľské subjekty, hlavne čo sa týka malých a stredných podnikateľa. Táto zhoršená situácia v fiivnostenskom podnikaní vzniká na základe možnosti prechodu SR na euro, kde mnoho podnikov si tento prechod nemôže dovoliť a musí vynaložiť nemalé finančné prostriedky na veci súvisiace s prechodom SR na Euro.

ne poveda , že odporú čania pre sú astných fivnostníkov sú len
každý podnikate ský subjekt vie na o má a na o nie. O tomto
sved í aj analýza, ktorú sme zis ovali po et zru-ených fivností na základe vlastnej fwiadosti.
Práve tento ukazovate má rastúcu tendenciu a predpokladáme, že aj v nasledujúcom období
tomu nebude inak.

V súvislosti s podnikaním a hlavne podnikaním na základe fivnostenského oprávnenia
vzniká celý rad problémov a prekáflok. Tým sa snaží podporova malých a stredných
podnikate ov a vytvára pre nich vhodnej-ie prostredie, ale niektoré jeho zásahy majú práve
opa ný charakter. Preto je nevyhnutné aby sa zabezpe oval rozvoj podnikania a podporoval aj
na základe rozvoja jednotlivých regiónov, nie len na celo-tátnej úrovni.

lenstvo Slovenska v Európskej únii znamená pre slovenských ob anov množstvo
zmien aj v oblasti podnikania a prevádzkovania fivností, otvorili sa nové možnosti. To
znamená, že aj fivnostníci majú po vstupe do EÚ dvere otvorené, pretože základom
legislatívy EÚ je vo ný pohyb osôb, tovaru a služieb. Na základe tohto môžeme poveda , že
každý ob an lenského -tátu má právo za a slobodne podnika i prevádzkova fivnos
v inom lenskom -táte. V tejto súvislosti považujeme za nevyhnutné podotknú , že
fivnostenský list vystavený pod a zákona o fivnostenskom podnikaní v-ak v krajinách EÚ
neplatí. Vo v-eobecnosti v-ak slovenskí fivnostníci môžu v iných -tátoch únie podnika za
rovnakých podmienok, ako sa vz ahujú na príslu-níkov danej krajiny. Na Slovensku od
1.5.2004, t.j. od vstupu Slovenskej republiky do EÚ, platia osobitné ustanovenia pre fyzické
a právnické osoby lenských -tátov Európskych spofo enstiev v zmysle fivnostenského
zákona.

Pofiadavky, aby podnikanie v zmysle fivnostenského zákona prispelo k zlep-eniu
výkonnosti národného hospodárstva, sú asne znamená celkom nevyhnutne zdokonona ova
a modernizova sústavu ekonomických a právnych podmienok. Podpora podnikania, hlavne
malého a stredného podnikania, by sa mala sta jednou z priorít vlády. K odstráneniu bariér
podnikania by prispelo zjednodu-enie administratívneho za afenia podnikate ského
prostredia, upravenie právnych noriem tak, aby boli v súlade s európskymi normami.

Medzi hlavné bariéry podnikania patrí zlé fungovanie súdov, prie ahy vo vybavovaní,
nevymofíte nos práva, ve ká miera korupcie, nepreh adnos a nestabilnos da ových
predpisov, vysoké odvodové povinnosti do jednotlivých fondov, asté novely jednotlivých
právnych predpisov a iné. Rie-enie uvedených bariér by malo by jednou z dôležitých úloh do
budúcnosti.

o štátnej pomoci by mal štát zabezpečiť inú inštitúciu podporu (správnickej) osoby. Podpora by mala byť transparentná a pri splnení určitých minimálnych podmienok by mala mať nárok každý fivnostník bez rozdielu. Tým by sa stalo prípadným zdrojom korupcie. Je nevyhnutné zabezpečiť malým a stredným, začínajúcim podnikateľom rôzne rozvojové programy a zvýhodnenia, pretože tieto dávajú šancu na odstránenie nezamestnanosti a zastavenie sociálneho úpadku.

Na Slovensku je stále veľkým problémom vymohliť nos práva. Táto otázka nie je dostatočne vyriešená a zabezpečená v legislatíve. Malý podnikateľ nemá takmer žiadne šance, aby sa dovoľal svojich práv, stále vládne veľká byrokracia a uprednostovanie silnejších a väčších. Novela zákona o správnych poplatkoch sa minula svojmu účinku, podnikatelia chceli urýchliť proces najmä na katastrálnych úradoch, kde vybavovanie pre fyzické a právnické osoby je zdĺhavé a neúčinné. Samozrejme, keď toto opatrenie podporuje korupciu.

Odvodová za afenos podnikateľov je na Slovensku stále veľmi vysoká. Týmto si zákonnými opatreniami zabezpečujú úroveň, pritom sa nespráva rovnako, ako neštátne subjekty. Navyše si ešte neplní svoje povinnosti a na platobnú neschopnosť doplácajú často aj súkromné podniky. Preto zväz fivnostníkov poľahuje zníženie odvodové za afenie fivnostníkov, zrovnoprávnenie podmienky pre subjekty, ktoré sú povinné zabezpečiť odvody.

Ako to potvrdzujú aj viaceré analýzy podnikateľského prostredia, malé a stredné podniky sú významnou súčasťou ekonomiky SR, tvoria viac ako 96% zo všetkých podnikov, podieľajú sa 65% na zamestnanosti SR, majú 52% podiel na HDP a významný podiel na exporte. Pritom je dôležité zdôrazniť, že na Slovensku ide o relatívne novú podnikateľskú skupinu, preto by podpora zo strany vlády mala byť vo väčšej miere.

Vláda by mala hľadať spôsoby, ako podporiť podnikanie bez výrazného zaafenia štátneho rozpočtu, naopak s cieľom zabezpečenia jeho príjmov. U fivnostníkov je dôležité uplatiť rôzne úpravy napríklad pri zamestnávaní absolventov a dlhodobo nezamestnaných formou oslobodenia od povinných odvodov na určitú vymedzenú dobu.

Tieto vyšie spomínané nedostatky nie sú tu len dnes, podnikatelia ich evidujú už dlhšiu dobu. Nenesie na nich vinu len jedna vláda, ich veľká veľkosť vyplýva aj z procesu transformácie. Vláda si však musí uvedomiť, že pokiaľ by sa tieto problémy odstránili, a keby každý fivnostník zamestnal aspoň jednu osobu navyše, prinieslo by to významný prospech celej ekonomike Slovenska.

V súčasnosti sa v podnikaní vo veľkej frekvencii menia podmienky existencie podniku vzhľadom na jeho podnikateľskú innosť. Jediné, čo ostáva konštantné je cieľ, ktorý má takmer každý podnik a to je maximalizácia zisku pri čo najväčšom uspokojení potrieb jednotlivca.

Druhú skupinu tvoria podniky, ktorých hlavným cieľom nie je maximalizácia zisku ale skôr maximalizácia úžitku a maximalizácia uspokojenia potrieb svojich zákazníkov. Jedná sa o neziskové podniky, ktoré sú často pomocnou rukou v núdzi tým, ktorí to potrebujú. Každý podnik však bez rozdielu chce na trhu existovať a úspešne takým alebo rovnakým cieľom.

Pri malých a stredných podnikoch, na ktoré sme sa zamerali je to trochu zložitejšie. Ide hlavne o flivnostníkov, ktorých hlavným cieľom je prežitie na danom trhu. Mnoho ľudí v súčasnej dobe volí podnikanie ako formu zamestnania. Keďže je vysoká nezamestnanosť a na danom trhu sa človek nevie zamestnať, zároveň má vhodnú myšlienku, na základe ktorej by sa mu dobre pracovalo, začína podnikanie.

V závere je vhodné poznamenať, že podnikanie na základe flivnostenského oprávnenia má pre širokú verejnú obrovský význam. Umocňuje totiž podnikanie pre všetkých bez rozdielu, či sa jedná o fyzické alebo právnické osoby a to tak, že záujemca o podnikanie musí splniť všetky podmienky stanovené platnou právnou legislatívou. Podstatná časť flivností sa vyúsťva i popri zamestnaní, najmä na sprostredkovanie predaja. Preto vývoj po tu registrovaných podnikateľských subjektov nemusí vyjadrovať skutočný záujem o flivnostenské podnikanie.

Domáci podnikatelia však veľmi kriticky posudzujú pasívny prístup vlády k flivnostníkom a malým a stredným podnikateľom. Tento stav nie je však zo strany podnikateľov akceptovateľný. O veľkých zmenách v tejto oblasti ukazujú aj ukazovatele malého a stredného podnikania, z hľadiska jeho funkcií v ekonomike krajiny. Alarmujúci stav malého a stredného podnikania dokazuje, že veľa takýchto podnikov zaniká z finančných dôvodov. Ide o tradičné remeslá, ktoré majú na Slovensku svoje staré tradície i surovinový základ. To sú signály na zvaženie situácie. Urýchlene treba niečo pre záchranu podnikania na Slovensku urobiť, veľa desať rokov sa ani nemohlo dostať do rozvinutia.

F. Nitra: V^{TP}, 1995. ISBN 80-7137-194-7

2. Bielík, P. : Ekonomika podnikov. Nitra: SPU, 1995. ISBN 80-7137-214-5
3. Bielík, P. a kol.: Podnikovo-hospodárska teória agrokomplexu. Nitra: SPU, 2001. ISBN 80-7137-861-5
4. Bušek, M. a kol.: Priestorová ekonomika. Bratislava: Edičné stredisko EÚ, 1992
5. Bušek, M. a kol.: Ekonomika územnej verejnej správy. Bratislava: Ekonóm, 1999, ISBN 80-225-1117-X
6. Čapek, A.: Podnikateľství v ekonomické teorii. Politická ekonomie 38, 1990
7. Goroza, V.: Podnikový management. Nitra: SPU, 2000. ISBN 80-7137-690-6
8. Goroza, V. a Kretter, A.: Podnikateľstvo a poradenstvo v PPK. Nitra: V^{TP}, 1993. ISBN 80-7137-139-4
9. Hamalová, M. a kol.: Priestorová ekonomika. Bratislava: Ekonóm, 1996, ISBN 80-225-0750-4
10. Chodasová, A. a Bujnová, D.: Malé a stredné podniky. Bratislava: Ekonóm, 1996. ISBN 80-225-0724-5
11. Chodasová a kol.: Podnikanie v malých a stredných podnikoch. Bratislava: Ekonomická univerzita, 1994, s. 13 ISBN 80-225-0529-3
12. Ilková, Z. a Bandlerová, A.: Obchodné právo. Nitra: SPU, 2004. ISBN 80-8069-351-X
13. Kopál, L. a Urmín, F.: Fivnostenské podnikanie. Bratislava: EPOS, 1994. ISBN 80-85703-75-0
14. Kováčik, M.: Makroekonomika. Bratislava: SPN, 1992. ISBN 80-08-01490-3
15. Maier, G. a Töling, F.: Regionálna a urbanistická ekonomika 2. Bratislava: Elita, 1998, ISBN 80-8044-049-2
16. Meier, K. a Tyroky, J.: Ekonomika územného rozvoje. Praha: Grada Publishing, 2000, ISBN 80-7169-644-7
17. Malejčík, A.: Základy managementu. Nitra: SPU, 2000. ISBN 80-7173-687-6
18. Marcinčin, A.: Hospodárska politika na Slovensku 2000 a 2001. Bratislava: Slovenská spoločnosť pre zahraničnú ekonomiku, 2002, ISBN 80-968155-8-X
19. Marková, V.: Podnikateľské prostredie je nemotivované. In: Hospodárske noviny, roč. VII., č. 206, 2000, s. 9
20. Občiansky zákonník a občiansky súdny poriadok v úplnom znení. Bratislava: EPOS, 2004. ISBN 80-8057-603-3

o obchodnom registri a fivnostenský zákon (s vykonávajúcimi
2004. ISBN 80-8057-602-5

22. Poradca.: fivnostenský zákon, novela zákona s komentárom. filina: Poradca, 2001. . 12-13. ISSN 1335-1583
23. Toma– ín, M.: Stratégia podnikania. Bratislava: Ekonomická univerzita, 1994. ISBN 80-225-0634-6
24. Tvrdo , J. ó Hamalová, M. ó fiárska, E.: Regionálny rozvoj. Bratislava: Ekonóm, 1995, ISBN 80-225-0671-0
25. Uramová, M.: Mikroekonómia. Banská Bystrica: Ekonomická fakulta UMB, 1999
26. Vl ko, J.: Za íname podnika . Bratislava: Bradlo, 1996. ISBN 80-7127-038-5
27. Zákon . 513/1991 Zb. z. Obchodný zákon
28. Zákon . 455/1991 Zb. z. O fivnostenskom podnikaní (fivnostenský zákon)

PDF
Complete

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

Príloha A ó Podnikate ské subjekty

Príloha B ó Úsek registrácie

Príloha C ó Iné sledované ukazovatele z úseku registrácie

Príloha D ó Úsek kontroly

Príloha E ó Sank né pokuty

Príloha F ó Obyvate stvo

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

PRÍLOHY

ké subjekty

Tab. . 1 príloha A

Ukazovate	Obvod /rok/	Banská Bystrica	Brezno	Lu enec	Rimavská Sobota	Ve ký Krtí-	Zvolen	fiar nad Hronom	Spolu BB región
Celkový po et podnikate . subjektov	2004	14 065	4 941	5 911	6 134	2 643	9 619	7 271	50 584
	2005	14 669	5 625	6 380	6 483	2 942	10 495	8 062	54 656
	2006	15 413	5 952	6 688	6 753	3 290	11 243	8 847	58 186
	2007	16 212	6 089	6 967	6 970	3 548	11 811	9 419	61 016
Z toho fyzické osoby	2004	10 301	4 265	4 831	5 179	2 162	7 631	6 248	40 617
	2005	10 548	4 876	5 192	5 449	2 410	8 299	6 902	43 676
	2006	10 937	5 147	5 382	5 623	2 704	8 848	7 548	46 189
	2007	11 340	5 203	5 517	5 787	2 876	9 240	8 007	47 970
Z toho právnické osoby	2004	3 764	676	1 080	955	481	1 988	1 023	9 967
	2005	4 121	749	1 188	1 034	532	2 196	1 160	10 980
	2006	4 476	805	1 306	1 130	586	2 395	1 299	11 997
	2007	4 872	886	1 450	1 183	672	2 571	1 412	13 046
Po et v-etkých novo zaevidovaných PO	2004	395	62	107	103	55	212	129	1 063
	2005	378	72	101	60	57	206	115	989
	2006	424	66	143	91	64	226	158	1 172
	2007	535	93	183	141	101	280	155	1 488
Po et v-etkých novo zaevidovaných FO	2004	1 074	770	658	691	381	1 188	1 007	5 769
	2005	949	882	698	771	428	1 067	1 012	5 807
	2006	907	652	553	637	398	1 078	983	5 208
	2007	867	535	550	697	334	892	843	4 718

Zdroj: vlastné spracovanie

Krajský úrad Banská Bystrica, odbor fiivnostenského podnikania

Obvodný úrad v Lu enci, odbor fiivnostenského podnikania

Tab. . 2 príloha B

Ukazovate	Obvod /rok	Banská Bystrica	Brezno	Lu enec	Rimavská Sobota	Ve ký Krtí-	Zvolen	fiar nad Hronom	Spolu BB región
fiivnostenský list	2004	2 271	1 115	1 106	1 155	568	2 011	1 697	9 923
	2005	2 120	1 388	1 206	1 285	665	1 956	1 737	10 357
	2006	2 077	1 049	1 040	1 133	673	1 880	1 732	9 584
	2007	4 403	1 403	1 683	1 953	1 177	3 109	2 411	16 139
Koncesná listina	2004	213	85	115	106	80	188	155	942
	2005	189	75	68	121	32	137	120	742
	2006	88	19	26	38	12	40	38	261
	2007	57	19	28	38	25	68	40	275
Ukon enie podnikania na vlastnú fiados	2004	627	353	344	579	168	517	436	3 024
	2005	191	146	110	139	61	172	152	971
	2006	789	561	485	625	242	753	617	4 072
	2007	771	666	516	703	271	680	669	4 276
Zru-enie fiivnosti z úradnej moci	2004	3	0	22	13	1	8	0	47
	2005	6	0	17	12	0	12	0	47
	2006	4	0	13	5	4	14	0	40
	2007	2	0	4	10	4	15	1	36
Pozastavenie fiivnosti na vlastnú fiados	2004	770	393	517	405	272	715	507	3 579
	2005	1 078	580	718	531	337	994	681	4 919
	2006	1 048	658	797	554	333	1 085	895	5 370
	2007	1 021	672	827	561	423	1 070	992	5 566

Zdroj: vlastné spracovanie

Krajský úrad Banská Bystrica, odbor fiivnostenského podnikania

Obvodný úrad v Lu enci, odbor fiivnostenského podnikania

úradné ukazovatele z úseku registrácie

Tab. . 3 príloha C

Ukazovateľ	Obvod /rok	Banská Bystrica	Brezno	Lučenec	Rimavská Sobota	Veľký Krtíš	Zvolen	fiar nad Hronom	Spolu BB región
Úradné záznamy	2004	2 179	655	1 066	989	420	1 680	1 020	8 009
	2005	2 197	660	1 051	874	447	1 702	1 193	8 124
	2006	2 135	631	1 128	961	407	1 624	1 218	8 104
	2007	2 364	570	1 101	906	495	1 575	1 355	8 366
Autorizácia inžpekných kníh	2004	840	369	624	673	247	1 033	656	4 442
	2005	967	382	719	615	279	825	683	4 470
	2006	1 119	343	776	519	213	1 257	786	5 013
	2007	695	259	395	371	179	692	503	3 094
Výpisy zo fiivnostenského registra	2004	1 760	1 185	1 213	1 284	736	2 155	999	9 332
	2005	1 940	1 018	1 234	1 581	927	2 461	1 320	10 481
	2006	2 265	1 261	1 477	1 843	1 074	2 566	1 857	12 343
	2007	1 788	1 022	1 143	1 635	782	2 140	1 531	10 041

Zdroj: vlastné spracovanie

Krajský úrad Banská Bystrica, odbor fiivnostenského podnikania

Obvodný úrad v Lučeneci, odbor fiivnostenského podnikania

Tab. . 4 príloha D

Ukazovate	Obvod / rok	Banská Bystrica	Brezno	Lu enec	Rimavská Sobota	Ve ký Krtí-	Zvolen	fiar nad Hronom	Spolu BB región
Po et kontrol	2004	908	367	388	845	221	776	691	4 196
	2005	868	237	298	533	145	638	777	3 496
	2006	1 012	208	378	388	161	684	577	3 408
	2007	883	260	452	244	122	726	633	3 320
Z tohto v rámci spolupráce	2004	0	0	0	1	0	21	1	23
	2005	12	0	0	1	0	0	0	13
	2006	20	4	0	0	0	32	0	56
	2007	8	0	0	2	0	14	2	26
Iné úkony	2004	191	518	95	164	1	874	6	1 849
	2005	138	367	60	227	0	481	277	1 550
	2006	219	331	54	123	0	435	2	1 164
	2007	55	241	123	56	0	309	56	840

Zdroj: vlastné spracovanie

Krajský úrad Banská Bystrica, odbor fiivnostenského podnikania

Obvodný úrad v Lu enci, odbor fiivnostenského podnikania

Tab. . 5 príloha E

Ukazovateľ	Obvod / rok	Banská Bystrica	Brezno	Lučenec	Rimavská Sobota	Veľký Krτί-	Zvolen	fiar nad Hronom	Spolu región	BB
Počet blokových pokút	2004	62	5	39	32	21	64	93		316
	2005	203	23	36	15	36	94	147		554
	2006	229	20	72	25	36	140	172		694
	2007	256	23	73	36	39	111	176		714
Výška pokút v blokovom konaní v Sk	2004	127000	11000	64000	98000	22000	136000	193000		651000
	2005	371000	25000	54000	40000	37000	172000	242000		941000
	2006	380000	26000	102000	69000	40000	241000	317000		1175000
	2007	510000	31000	97000	86000	43000	201000	270000		1238000
Počet rozhodnutí	2004	52	16	42	15	1	2	5		133
	2005	18	20	42	19	0	4	0		103
	2006	2	28	27	10	0	2	2		71
	2007	0	30	22	15	0	4	1		72
Výška pokút rozhodnutím v Sk	2004	221000	49000	98500	55000	1000	10000	19000		453500
	2005	123000	35000	138000	71000	0	10000	0		377000
	2006	11000	46500	44500	19000	0	6500	9000		136500
	2007	0	68000	56500	34500	0	11000	5000		175000

Zdroj: vlastné spracovanie

Krajský úrad Banská Bystrica, odbor fiivnostenského podnikania

Obvodný úrad v Lučeneci, odbor fiivnostenského podnikania

Príloha F ó Obyvate stvo

Tab. . 6 príloha F

Obvod / rok	2004	2005	2006	2007
Banská Bystrica	111 419	111 186	110 983	110 982
Brezno	65 080	64 881	64 647	64 397
Lu enec	96 180	96 155	95 958	95 673
Rimavská Sobota	123 472	123 337	122 997	123 050
Ve ký Krtí-	46 462	46 355	46 173	46 003
Zvolen	123 525	123 292	123 189	123 025
fiar nad Hronom	92 230	92 039	91 815	91 538
Spolu BB región	658 368	657 245	655 762	654 668

Zdroj: Stav a pohyb obyvate stva Banskobystrického kraja, Krajská správa Ťtatistického úradu SR v Banskej 2001-2006